

ORDONANTA nr. 92 publicata în M.Of. nr. 941 din data: 12/29/2003

Guvernul României

Ordonanta nr. 92

din 24 decembrie 2003

privind Codul de procedura fiscala

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 941 din 29 decembrie 2003

În temeiul [art. 108](#) alin. (3) din Constitutie, republicata, si al art. 1 pct. II.5 din Legea [nr. 559/2003](#) privind abilitarea Guvernului de a emite ordonante,

Guvernul României adopta prezenta ordonanta.

Codul de Procedura Fiscala al României

TITLUL I

Dispozitii generale

CAPITOLUL I

Domeniul de aplicare al Codului de procedura fiscala

ARTICOLUL 1

Sfera de aplicare a Codului de procedura fiscala

(1) Prezentul cod reglementeaza drepturile si obligatiile partilor din raporturile juridice fiscale privind administrarea impozitelor si taxelor datorate bugetului de stat si bugetelor locale, prevazute de [Codul](#) fiscal.

(2) Prezentul cod se aplica si pentru administrarea drepturilor vamale, precum si pentru administrarea creantelor provenind din contributii, amenzi si alte sume ce constituie venituri ale bugetului general consolidat, potrivit legii, în masura în care prin lege nu se prevede altfel.

(3) Prin administrarea impozitelor si taxelor se înțelege ansamblul activitatilor desfasurate de organele fiscale în legatura cu:

- a) înregistrarea fiscala;
- b) declararea, stabilirea, verificarea si colectarea impozitelor si taxelor;
- c) solutionarea contestatiilor împotriva actelor administrative fiscale.

ARTICOLUL 2

Raportul Codului de procedura fiscala cu alte acte normative

(1) Administrarea impozitelor si taxelor prevazute la art. 1 se îndeplineste potrivit dispozitiilor Codului de procedura fiscala, ale Codului fiscal, precum si ale altor reglementari date în aplicarea acestora.

(2) Prezentul cod constituie procedura de drept comun pentru administrarea impozitelor si taxelor.

(3) Unde prezentul cod nu dispune se aplica prevederile [Codului](#) de procedura civila.

CAPITOLUL II

Principii generale de conduita în administrarea impozitelor si taxelor

ARTICOLUL 3

Aplicarea unitara a legislatiei

Organul fiscal este obligat sa aplice unitar prevederile legislatiei fiscale pe teritoriul României, urmarind stabilirea corecta a impozitelor si taxelor datorate.

ARTICOLUL 4

Exercitarea dreptului de apreciere

Organul fiscal este îndreptatit sa aprecieze, în limitele atributiilor si competentelor ce îi revin, relevanta starilor de fapt fiscale si sa adopte solutia admisa de lege, întemeiata pe constatari complete asupra tuturor împrejurarilor edificatoare în cauza.

ARTICOLUL 5

Rolul activ

(1) Organul fiscal înstiinteaza contribuabilul asupra drepturilor si obligatiilor ce îi revin în desfasurarea procedurii potrivit legii fiscale.

(2) Organul fiscal este îndreptatit sa examineze, din oficiu, starea de fapt, sa obtina si sa utilizeze toate informatiile si documentele necesare pentru determinarea corecta a situatiei fiscale a contribuabilului. În analiza efectuata organul fiscal va identifica si va avea în vedere toate circumstantele edificatoare ale fiecarui caz.

(3) Organul fiscal are obligatia sa examineze în mod obiectiv starea de fapt, precum si sa îndrume contribuabilii pentru depunerea declaratiilor si a altor documente pentru corectarea declaratiilor sau a documentelor, ori de câte ori este cazul.

(4) Organul fiscal decide asupra felului si volumului examenilor, în functie de circumstantele fiecarui caz în parte si de limitele prevazute de lege.

(5) Organul fiscal îndruma contribuabilul în aplicarea prevederilor legislatiei fiscale. Îndrumarea se face fie ca urmare a solicitarii contribuabililor, fie din initiativa organului fiscal.

ARTICOLUL 6

Limba oficiala în administratia fiscala

(1) Limba oficiala în administratia fiscala este limba româna.

(2) Daca la organele fiscale se depun petitii, documente justificative, certificate sau alte însururi într-o limba straina, organele fiscale vor solicita ca acestea sa fie însoțite de traduceri în limba româna certificate de traducatori autorizati.

(3) Dispozitiile legale cu privire la folosirea limbii minoritatilor nationale se aplica în mod corespunzator.

ARTICOLUL 7

Dreptul de a fi ascultat

(1) Înaintea luarii deciziei organul fiscal este obligat sa asigure contribuabilului posibilitatea de a-si exprima punctul de vedere cu privire la faptele si împrejurarile relevante în luarea deciziei.

(2) Organul fiscal nu este obligat sa aplice prevederile alin. (1) când:

a) întârzierea în luarea deciziei determina un pericol pentru constatatarea situatiei fiscale reale privind executarea obligatiilor contribuabilului sau pentru luarea altor masuri prevazute de lege;

b) situatia de fapt prezentata urmeaza sa se modifice nesemnificativ cu privire la cuantumul

creantelor fiscale;

c) se accepta informatiile prezentate de contribuabil, pe care acesta le-a dat într-o declaratie sau într-o cerere;

d) urmeaza sa se ia masuri de executare silita.

ARTICOLUL 8

Obligatia de cooperare

(1) Contribuabilul este obligat sa coopereze în vederea determinarii starii de fapt fiscale, prin prezentarea faptelor cunoscute de catre acesta, în întregime, conform realitatii si prin indicarea mijloacelor doveditoare care îi sunt cunoscute.

(2) Contribuabilul este obligat sa întreprinda masurile în vederea procurarii mijloacelor doveditoare necesare, prin utilizarea tuturor posibilitatilor juridice si efective ce îi stau la dispozitie.

ARTICOLUL 9

Secretul fiscal

(1) Functionarii publici din cadrul organului fiscal, inclusiv persoanele care nu mai detin aceasta calitate, sunt obligati, în conditiile legii, sa pastreze secretul asupra informatiilor pe care le detin ca urmare a exercitarii atributiilor de serviciu.

(2) Informatiile referitoare la impozite, taxe si alte obligatii fiscale ale platitorilor pot fi transmise numai;

a) autoritatilor publice, în scopul îndeplinirii obligatiilor prevazute de lege;

b) autoritatilor fiscale ale altor tari, în conditii de reciprocitate în baza unor conventii;

c) autoritatilor judiciare competente, potrivit legii.

(3) Autoritatea care primeste informatii fiscale este obligata sa pastreze secretul asupra informatiilor primite.

(4) Este permisa transmiterea de informatii cu caracter fiscal în alte situatii decât cele prevazute la alin. (2), în conditiile în care se asigura ca din acestea nu reiese identitatea vreunei persoane fizice sau juridice.

(5) Nerespectarea obligatiei de pastrare a secretului fiscal atrage raspunderea potrivit legii.

ARTICOLUL 10

Buna-credinta

Relatiile dintre contribuabili si organele fiscale trebuie sa fie fundamentate pe buna-credinta, în scopul realizarii cerintelor legii.

CAPITOLUL III

Aplicarea prevederilor legislatiei fiscale

ARTICOLUL 11

Interpretarea legii

Interpretarea reglementarilor fiscale trebuie sa respecte vointa legiuitorului asa cum este exprimata în lege.

ARTICOLUL 12

Criteriile economice

Veniturile, alte beneficii si valori patrimoniale sunt supuse legii fiscale indiferent daca sunt obtinute din activitati ce îndeplinesc sau nu cerintele altor dispozitii legale.

ARTICOLUL 13

Eludarea legislatiei fiscale

(1) În cazul în care, eludându-se scopul legii fiscale, obligatia fiscala nu a fost stabilita ori nu a fost raportata la baza de impunere reala, obligatia datorata si, respectiv, creanta fiscala corelativa sunt cele legal determinate.

(2) Pentru situatiile prevazute la alin. (1) sunt aplicabile prevederile art. 21.

CAPITOLUL IV

Raportul juridic fiscal

ARTICOLUL 14

Continutul raportului de drept procedural fiscal

Raportul de drept procedural fiscal cuprinde drepturile si obligatiile ce revin partilor, potrivit legii, pentru îndeplinirea modalitatilor prevazute pentru stabilirea, exercitarea si stingerea drepturilor si obligatiilor partilor din raportul de drept material fiscal.

ARTICOLUL 15

Subiectele raportului juridic fiscal

(1) Subiecte ale raportului juridic fiscal sunt statul, unitatile administrativ teritoriale, contribuabilul, precum si alte persoane care dobândesc drepturi si obligatii în cadrul acestui raport.

(2) Contribuabilul este orice persoana care, potrivit Codului fiscal, datoreaza impozite si taxe.

(3) Statul este reprezentat de Ministerul Finantelor Publice prin Agentia Nationala de Administrare Fiscala si unitatile sale teritoriale, denumite în prezentul cod organe fiscale.

ARTICOLUL 16

Împuternicirii

(1) În relatiile cu organul fiscal contribuabilul poate fi reprezentat printr-un împuternicit. Continutul si limitele reprezentarii sunt cele cuprinse în împuternicire sau stabilite de lege, dupa caz.

(2) Contribuabilul este obligat sa înregistreze la organul fiscal actul de împuternicire, în forma scrisa si în conditiile prevazute de lege. Revocarea împuternicirii opereaza fata de organul fiscal de la data înregistrarii actului de revocare.

(3) Contribuabilul fara domiciliu fiscal în România, care are obligatia de a depune declaratii la organele fiscale, trebuie sa desemneze un împuternicit, cu domiciliul fiscal în România, care sa îndeplineasca obligatiile acestuia fata de organul fiscal.

(4) Prevederile prezentului articol sunt aplicabile si reprezentantilor fiscali desemnati potrivit [Codului](#) fiscal.

ARTICOLUL 17

Numirea curatorului fiscal

(1) Daca nu exista un împuternicit potrivit art. 16, organul fiscal, în conditiile legii, va solicita instantei judecatoresti competente numirea unui curator fiscal pentru contribuabilul absent, al carui domiciliu fiscal este necunoscut ori care, din cauza bolii, unei infirmitati, batrânetii sau unui handicap de orice fel, nu poate sa îsi exercite si sa îsi îndeplineasca personal drepturile si obligatiile ce îi revin potrivit legii.

(2) Pentru activitatea sa curatorul fiscal va fi remunerat potrivit hotarârii judecatoresti, toate cheltuielile legate de aceasta reprezentare fiind suportate de cel reprezentat.

ARTICOLUL 18

Obligatiile reprezentantilor legali

(1) Reprezentantii legali ai persoanelor fizice si juridice, precum si ai asociierilor fara personalitate juridica sunt obligati sa îndeplineasca obligatiile fiscale ale persoanelor reprezentate, în numele si din averea acestora.

(2) În cazul în care, din orice motiv, obligatiile fiscale ale asociierilor fara personalitate juridica nu sunt achitate potrivit alin. (1), asociatii raspund solidar pentru îndeplinirea acestora.

TITLUL II

Dispozitii generale privind raportul de drept material fiscal

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

ARTICOLUL 19

Creantele fiscale

(1) Creantele fiscale reprezinta drepturi patrimoniale care, potrivit legii, rezulta din raporturile de drept material fiscal.

(2) Din raporturile de drept prevazute la alin. (1) rezulta atât continutul, cât si cuantumul creantelor fiscale, reprezentând drepturi determinate constând în:

a) dreptul la perceperea impozitelor si taxelor, dreptul la rambursarea impozitelor si taxelor, dreptul la restituirea impozitelor si taxelor potrivit alin. (4), denumite creante fiscale principale;

b) dreptul la perceperea dobânzilor si penalitatilor de întârziere, în conditiile legii, denumite creante fiscale accesorii.

(3) În cazurile prevazute de lege, organul fiscal este îndreptatit sa solicite stingerea obligatiei fiscale de catre cel îndatorat sa execute acea obligatie în locul debitorului.

(4) În masura în care plata sumei cu titlu de impozit, taxa sau alta obligatie principala sau accesorie se constata ca a fost fara temei legal, cel care a facut astfel plata are dreptul la restituirea sumei respective.

ARTICOLUL 20

Obligatiile fiscale

Prin obligatii fiscale, în sensul prezentului cod, se înțelege:

a) obligatia de a declara bunurile si veniturile impozabile sau, dupa caz, impozitele si taxele datorate;

b) obligatia de a calcula si de a înregistra în evidentele contabile si fiscale impozitele si taxele;

c) obligatia de a plati, la termenele legale, impozitul si taxa datorata;

d) obligatia de a plati dobânzi si penalitati de întârziere, aferente impozitelor si taxelor, denumite obligatii de plata accesorii;

e) obligatia de a calcula, de a retine si de a înregistra în evidentele contabile si de plata, la termenele legale, impozitele care se realizeaza prin stopaj la sursa;

f) orice alte obligatii care revin contribuabililor, persoane fizice sau juridice, în aplicarea legilor fiscale.

ARTICOLUL 21

Nasterea creantelor si obligatiilor fiscale

(1) Daca legea nu prevede altfel, dreptul de creanta fiscala si obligatia fiscala corelativa se nasc în momentul în care, potrivit legii, se constituie baza de impunere care le genereaza.

(2) Potrivit alin. (1) se naste dreptul organului fiscal de a stabili si a determina obligatia fiscala datorata.

ARTICOLUL 22

Stingerea creantelor fiscale

Creantele fiscale se sting prin plata, compensare, executare silita, scutire, prescriptie si prin alte modalitati prevazute de lege.

ARTICOLUL 23

Creditorii si debitorii

(1) În raporturile de drept material fiscal, creditorii sunt persoanele titulare ale unor drepturi de creanta fiscala prevazute la art. 19, iar debitorii sunt acele persoane care, potrivit legii, au obligatia corelativa de plata a acestor drepturi.

(2) În cazul în care obligatia de plata nu a fost îndeplinita de debitor, debitori devin, în conditiile legii, urmatoarii:

- a)** mostenitorul care a acceptat succesiunea contribuabilului debitor;
- b)** cel care preia, în tot sau în parte, drepturile si obligatiile debitorului supus divizarii, fuziunii ori reorganizarii judiciare, dupa caz;
- c)** persoana careia i s-a stabilit raspunderea în conformitate cu prevederile legale referitoare la faliment;
- d)** persoana care își asuma obligatia de plata a debitorului, printr-un angajament de plata sau printr-un alt act încheiat în forma autentica, cu asigurarea unei garantii reale la nivelul obligatiei de plata.
- e)** alte persoane, în conditiile legii.

ARTICOLUL 24

Platitorul

(1) Platitor al obligatiei fiscale este debitorul sau persoana care, în numele debitorului, conform legii, are obligatia de a plati sau de a retine si de a plati, dupa caz, impozite, taxe, contributii, amenzi si alte venituri bugetare.

(2) Pentru persoanele juridice cu sediul în România, care au sedii secundare, platitor de obligatii fiscale este persoana juridica, cu exceptia impozitului pe venitul din salarii, pentru care plata impozitului se face, potrivit legii, de catre sediile secundare ale persoanei juridice.

ARTICOLUL 25

Raspunderea solidara

(1) Pentru obligatiile de plata restante ale debitorului declarat insolvabil în conditiile prezentului cod raspund solidar cu acesta urmatoarele persoane:

- a)** persoanele fizice sau juridice care, în cei 3 ani anteriori datei declararii insolvabilitatii, cu rea-credinta, dobândesc în orice mod active de la debitorii care își provoaca astfel insolvabilitatea;
- b)** administratorii, asociatii, actionarii si orice alte persoane care au provocat insolvabilitatea persoanei juridice debitoare prin înstrainarea sau ascunderea cu rea-credinta, sub orice forma, a bunurilor mobile si imobile proprietatea acesteia.

(2) Raspunderea asociatilor si actionarilor la societatile comerciale debitoare se stabileste potrivit Legii [nr. 31/1990](#) privind societatile comerciale, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

ARTICOLUL 26

Dispozitii speciale privind stabilirea raspunderii

(1) Raspunderea persoanelor prevazute la art. 25 se va stabili potrivit dispozitiilor prezentului articol.

(2) În scopul prevazut la alin. (1) organul fiscal va întocmi o decizie în care vor fi aratate motivele de fapt si de drept pentru care este angajata raspunderea persoanei în cauza. Decizia se va supune spre aprobare conducerii organului fiscal.

(3) Decizia aprobata potrivit alin. (2) constituie titlu de creanta privind obligatia la plata a persoanei raspunzatoare potrivit art. 25 si va cuprinde, pe lânga elementele prevazute la art. 38 alin. (2), si urmatoarele:

a) codul de identificare fiscala a persoanei raspunzatoare, obligata la plata obligatiei debitorului principal, precum si orice alte date de identificare;

b) numele si prenumele sau denumirea debitorului principal; codul de identificare fiscala; domiciliul sau sediul acestuia, precum si orice alte date de identificare;

c) cuantumul si natura sumelor datorate;

d) termenul în care persoana raspunzatoare trebuie sa plateasca obligatia debitorului principal;

e) temeiul legal si motivele în fapt ale angajarii raspunderii.

(4) Raspunderea va fi stabilita atât pentru obligatia fiscala principala, cât si pentru accesoriile acesteia.

(5) Titlul de creanta prevazut la alin. (3) va fi comunicat persoanei obligate la plata, mentionându-se ca aceasta urmeaza sa faca plata în termenul stabilit.

(6) Titlul de creanta comunicat potrivit alin. (5) poate fi atacat în conditiile legii.

ARTICOLUL 27

Drepturile si obligatiile succesorilor

(1) Drepturile si obligatiile din raportul juridic fiscal trec asupra succesorilor debitorului în conditiile dreptului comun.

(2) Dispozitiile alin. (1) nu sunt aplicabile în cazul obligatiei de plata a sumelor ce reprezinta amenzi aplicate potrivit legii debitorului persoana fizica.

ARTICOLUL 28

Dispozitii privind cesiunea creantelor fiscale ale contribuabililor

(1) Creantele principale sau accesorii privind drepturi de rambursare sau de restituire ale contribuabililor, precum si sumele afectate garantarii executarii unei obligatii fiscale pot fi cesionate numai dupa stabilirea lor potrivit legii.

(2) Cesiunea produce efecte fata de organul fiscal competent numai de la data la care aceasta i-a fost notificata.

(3) Desfiintarea cesiunii sau constatarea nulitatii acesteia ulterior stingerii obligatiei fiscale nu este opozabila organului fiscal.

CAPITOLUL II

Domiciliul fiscal

ARTICOLUL 29

Domiciliul fiscal

(1) Prin domiciliu fiscal se înțelege:

a) pentru persoanele fizice, adresa unde își au domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuiesc efectiv, în cazul în care aceasta este diferita de domiciliu;

b) pentru persoanele juridice, sediul social sau locul unde se exercita gestiunea administrativa si conducerea efectiva a afacerilor, în cazul în care acestea nu se realizeaza la sediul social declarat;

c) pentru asocierile si alte entitati fara personalitate juridica, adresa persoanei care reprezinta asocierea sau entitatea, iar în lipsa unei asemenea persoane, adresa domiciliului fiscal al oricaruia dintre asociati.

(2) Prin adresa unde locuiesc efectiv, în sensul alin. (1) lit. a), se înțelege adresa locuintei pe care o persoana o foloseste în mod continuu peste 183 de zile într-un an calendaristic, întreruperile de scurta durata nefiind luate în considerare. Daca sederea are un scop exclusiv de vizita, concediu, tratament sau alte scopuri particulare asemanatoare si nu depaseste perioada unui an, nu se considera adresa unde locuiesc efectiv.

(3) În situatia în care domiciliul fiscal nu se poate stabili potrivit alin. (1) lit. b) si c), domiciliul fiscal este locul în care se afla majoritatea activelor.

TITLUL III

Dispozitii procedurale generale

CAPITOLUL I

Competenta organului fiscal

ARTICOLUL 30

Competenta generala

(1) Organele fiscale au competenta generala privind administrarea creantelor fiscale, exercitarea controlului si emiterea normelor de aplicare a prevederilor legale în materie fiscala.

(2) În cazul impozitului pe venit, prin hotarâre a Guvernului se poate stabili alta competenta speciala de administrare.

(3) Impozitele si taxele care se datoreaza, potrivit legii, în vama sunt administrate de catre organele vamale.

ARTICOLUL 31

Competenta teritoriala

(1) Pentru administrarea impozitelor si taxelor competenta revine acelu organ fiscal în a carui raza teritoriala se afla domiciliul fiscal al contribuabilului sau al platitorului de venit, în cazul impozitelor realizate prin stopaj la sursa reglementate în titlul III din Codul fiscal.

(2) În cazul contribuabililor care desfasoara activitati pe teritoriul României printr-un sediu permanent, competenta revine organului fiscal pe teritoriul caruia se realizeaza, în întregime sau cu preponderenta, cifra de afaceri.

(3) Competenta de administrare a impozitelor si taxelor pentru marii contribuabili poate fi stabilita în sarcina altor organe fiscale, prin ordin al ministrului finantelor publice.

ARTICOLUL 32

Competenta în cazul sediilor secundare

În cazul în care contribuabilul are, potrivit legii, obligatii de plata la sedii secundare, competenta teritoriala revine organului fiscal în a carui raza teritoriala acestea se afla situate.

ARTICOLUL 33

Competenta teritoriala a serviciilor fiscale ale unitatilor
administrativ-teritoriale

Serviciile fiscale ale unitatilor administrativ teritoriale poarta raspunderea pentru administrarea creantelor fiscale datorate bugetului local al unitatii administrativ teritoriale.

ARTICOLUL 34

Competenta speciala

(1) În situația în care contribuabilul nu are domiciliu fiscal, competența teritorială revine organului fiscal în raza căruia se face constatarea actului sau faptului supus dispozițiilor legale fiscale.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și pentru luarea de urgență a măsurilor legale ce se impun în cazurile de dispariție a elementelor de identificare a bazei de impunere reale, precum și în caz de executare silită.

ARTICOLUL 35

Conflictul de competență

(1) Există conflict de competență când două sau mai multe organe fiscale se declară deopotrivă competente sau necompetente. În acest caz organul fiscal care s-a investit primul sau care s-a declarat ultimul necompetent va continua procedura în derulare și va solicita organului ierarhic superior comun să hotărască asupra conflictului.

(2) În situația în care organele fiscale între care apare conflictul de competență nu sunt subordonate unui organ ierarhic comun, organele ierarhic superioare acestora hotărăsc de comun acord asupra conflictului de competență ivit.

ARTICOLUL 36

Acord asupra competenței

Cu acordul organului fiscal care, conform prevederilor prezentului cod, deține competența teritorială, precum și al contribuabilului în cauză, un alt organ fiscal poate prelua activitatea de administrare a acestuia.

CAPITOLUL II

Actele emise de organele fiscale

ARTICOLUL 37

Notiunea de act administrativ fiscal

În înțelesul prezentului cod, actul administrativ fiscal este actul emis de organul fiscal competent în aplicarea legislației privind stabilirea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor fiscale.

ARTICOLUL 38

Conținutul și motivarea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal se emite numai în formă scrisă.

(2) Actul administrativ fiscal cuprinde următoarele elemente:

a) denumirea organului fiscal emitent;

b) data la care a fost emis și data de la care își produce efectele;

c) obiectul actului administrativ fiscal;

d) motivele de fapt;

e) temeiul de drept;

f) numele și semnatura persoanelor împuternicite, potrivit legii;

g) stampila organului fiscal emitent;

h) posibilitatea de a fi contestat, termenul de depunere a contestației și organul de soluționare competent;

i) mențiuni privind audierea contribuabilului.

(3) Actul administrativ fiscal emis în condițiile alin. (2) prin intermediul tehnicii de calcul este valabil și în cazul în care nu poartă semnatura persoanelor îndreptățite potrivit legii și stampila

organului emitent, daca îndeplineste cerintele legale aplicabile în materie.

(4) Prin ordin al ministrului finantelor publice se stabilesc categoriile de acte administrative care se emit în conditiile alin. (3).

ARTICOLUL 39

Comunicarea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal trebuie comunicat contribuabilului caruia îi este destinat.

(2) Actul administrativ fiscal se comunica dupa cum urmeaza:

a) prin prezentarea contribuabilului la sediul organului fiscal emitent si primirea actului administrativ fiscal de catre acesta sub semnatura, data comunicarii fiind data ridicarii sub semnatura a actului;

b) prin persoanele împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii;

c) prin posta, la domiciliul fiscal al contribuabilului, cu scrisoare recomandata cu confirmare de primire, precum si prin alte mijloace, cum sunt fax, telefon, e-mail, daca se asigura transmiterea textului actului si confirmarea primirii acestuia, iar data comunicarii va fi dovedita prin semnatura destinatarului;

(3) În cazul în care se constata lipsa contribuabilului sau a oricarei persoane îndreptatite sa primeasca actul administrativ fiscal de la domiciliul fiscal al acestuia, comunicarea se face prin publicarea unui anunt într-un cotidian national de larga circulatie si într-un cotidian local sau în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, în care se mentioneaza ca a fost emis actul pe numele contribuabilului. Actul administrativ fiscal se considera comunicat în a cincea zi de la data publicarii anuntului.

(4) Dispozitiile [Codului](#) de procedura civila privind comunicarea actelor de procedura sunt aplicabile în mod corespunzator.

ARTICOLUL 40

Opozabilitatea actului administrativ fiscal

Actul administrativ fiscal produce efecte din momentul în care este comunicat contribuabilului, potrivit legii.

ARTICOLUL 41

Desfiintarea sau modificarea actelor administrative fiscale

Actul administrativ fiscal poate fi modificat sau desfiintat în conditiile prezentului cod.

ARTICOLUL 42

Îndreptarea erorilor materiale

Organul fiscal poate îndrepta erorile materiale din cuprinsul actului administrativ fiscal, din oficiu sau la cererea contribuabilului. Actul administrativ corectat se va comunica contribuabilului, potrivit legii.

CAPITOLUL III

Administrarea si aprecierea probelor

SECTIUNEA 1

Dispozitii generale

ARTICOLUL 43

Mijloace de proba

(1) Pentru determinarea starii de fapt fiscale, organul fiscal, în conditiile legii, administreaza

mijloace de proba, putând proceda la:

- a)** solicitarea informatiilor, de orice fel, din partea contribuabililor si a altor persoane;
- b)** solicitarea de expertize;
- c)** folosirea înscrisurilor;
- d)** efectuarea de cercetari la fata locului.

(2) Probele administrate vor fi coroborate si apreciate tinându-se seama de forta lor doveditoare recunoscuta de lege.

ARTICOLUL 44

Dreptul organului fiscal de a solicita prezenta contribuabilului la sediul sau

Organul fiscal poate solicita prezenta contribuabilului la sediul sau pentru a da informatii si lamuriri necesare stabilirii situatiei sale fiscale reale. O data cu aceasta solicitare, când este cazul, organul fiscal va indica si documentele pe care contribuabilul este obligat sa le prezinte.

ARTICOLUL 45

Comunicarea informatiilor între organele fiscale

Daca într-o procedura fiscala se constata fapte care prezinta importanta pentru alte raporturi juridice fiscale, organele fiscale își vor comunica reciproc informatiile detinute.

SECTIUNEA a 2-a

Informatii si expertize

ARTICOLUL 46

Obligatia de a furniza informatii

(1) Contribuabilul sau alta persoana împuternicita de acesta are obligatia de a furniza organului fiscal informatiile necesare pentru determinarea starii de fapt fiscale. Organul fiscal poate solicita informatii si altor persoane numai atunci când starea de fapt fiscala nu a fost clarificata de catre contribuabil. Informatiile furnizate de alte persoane vor fi luate în considerare numai în masura în care sunt confirmate si de alte mijloace de proba.

(2) Cererea de furnizare a informatiilor se formuleaza în scris si va specifica natura informatiilor solicitate pentru determinarea starii de fapt fiscale si documentele care sustin informatiile furnizate.

(3) Declaratia persoanelor obligate potrivit alin. (1) sa furnizeze informatii va fi, dupa caz, prezentata sau consemnata în scris.

(4) În situatia în care persoana obligata sa furnizeze informatia în scris este, din motive independente de vointa sa, în imposibilitatea de a scrie, organul fiscal întocmeste un proces-verbal.

ARTICOLUL 47

Obligatia bancilor de a furniza informatii

(1) Bancile sunt obligate sa comunice organelor fiscale lista titularilor persoane fizice sau juridice care deschid sau închid conturi, forma juridica pe care acestia o au si domiciliul sau sediul acestora. Aceasta comunicare se va face în prima jumatate a fiecărei luni, referitor la conturile deschise sau închise în luna anterioara. Comunicarea va fi adresata Ministerului Finantelor Publice.

(2) Ministerul Finantelor Publice împreuna cu Banca Nationala a României vor elabora proceduri privind transmiterea informatiilor prevazute la alin. (1).

ARTICOLUL 48

Expertiza

(1) Ori de câte ori considera necesar, organul fiscal are dreptul sa apeleze la serviciile unui expert pentru întocmirea unei expertize. Organul fiscal este obligat sa comunice contribuabilului numele expertului.

(2) Contribuabilul poate sa numeasca un expert pe cheltuiala proprie.

(3) Expertii au obligatia sa pastreze secretul fiscal asupra datelor si informatiilor pe care le dobândesc.

(4) Expertiza se întocmeste în scris.

SECTIUNEA a 3-a

Verificarea înscrisurilor si cercetarea la fata locului

ARTICOLUL 49

Prezentarea de înscrisuri

(1) În vederea stabilirii starii de fapt fiscale, contribuabilul are obligatia sa puna la dispozitia organului fiscal registre, evidente, documente de afaceri si orice alte înscrisuri. Organul fiscal are dreptul de a solicita si altor persoane înscrisuri, daca starea de fapt fiscala nu a fost clarificata pe baza înscrisurilor puse la dispozitie de catre contribuabil.

(2) Organul fiscal poate solicita punerea la dispozitie a înscrisurilor la sediul sau ori la domiciliul fiscal al persoanei obligate sa le prezinte.

ARTICOLUL 50

Cercetarea la fata locului

(1) În conditiile legii, organul fiscal poate efectua o cercetare la fata locului, întocmind în acest sens proces-verbal.

(2) Contribuabilii au obligatia sa permita functionarilor împuterniciti de organul fiscal pentru a efectua o cercetare la fata locului, precum si expertilor folositi pentru aceasta actiune intrarea acestora pe terenuri, în încaperi si în orice ale incinte, în masura în care acest lucru este necesar pentru a face constatari în interes fiscal.

(3) Detinatorii terenurilor ori incintelor respective vor fi înstiintati în timp util despre cercetare, cu exceptia cazurilor prevazute la art. 89 lit. b). Persoanele fizice vor fi informate asupra dreptului de a refuza intrarea în domiciliu sau resedinta.

(4) În caz de refuz, intrarea în domiciliul sau în resedinta persoanei fizice se face cu autorizarea instantei judecatoresti competente, dispozitiile privind ordonanta presedintiala din [Codul](#) de procedura civila fiind aplicabile.

(5) La cererea organului fiscal, organele de politie, jandarmerie ori alti agenti ai fortei publice sunt obligati sa îi acorde sprijinul pentru aplicarea prevederilor prezentului articol.

SECTIUNEA a 4-a

Dreptul de a refuza furnizarea de dovezi

ARTICOLUL 51

Dreptul rudelor de a refuza furnizarea de informatii, efectuarea de expertize si prezentarea unor înscrisuri

(1) Sotul/sotia si rudele contribuabilului pâna la gradul al 3-lea inclusiv pot refuza furnizarea de informatii, efectuarea de expertize, precum si prezentarea unor înscrisuri.

(2) Persoanele prevazute la alin. (1) vor fi înstiintate asupra acestui drept.

ARTICOLUL 52

Dreptul altor persoane de a refuza furnizarea de informatii

(1) Pot refuza sa furnizeze informatii cu privire la datele de care au luat cunostinta în exercitarea activitatii lor preotii, avocatii, notarii publici, consultantii fiscali, executorii judecatoresti, auditorii, expertii contabili, medicii si psihoterapeutii.

(2) Sunt asimilate persoanelor prevazute la alin. (1) asistentii, precum si persoanele care participa la activitatea profesionala a acestora.

(3) Persoanele prevazute la alin. (1), cu exceptia preotilor, pot furniza informatii, cu acordul persoanei despre care au fost solicitate informatiile.

SECTIUNEA a 5-a

Colaborarea între autoritatile publice

ARTICOLUL 53

Obligatia autoritatilor si institutiilor publice de a furniza informatii si de a prezenta acte

Autoritatile publice, institutiile publice si de interes public, centrale si locale, precum si serviciile descentralizate ale autoritatilor publice centrale vor furniza informatii si acte organelor fiscale, la cererea acestora.

ARTICOLUL 54

Colaborarea dintre autoritatile publice, institutiile publice sau de interes public

(1) Autoritatile publice, institutiile publice sau de interes public sunt obligate sa colaboreze în realizarea scopului prezentului cod.

(2) Nu constituie activitate de colaborare actiunile întreprinse de autoritatile prevazute la alin. (1), în conformitate cu atributiile ce le revin potrivit legii.

(3) Organul fiscal care solicita colaborarea raspunde pentru legalitatea solicitarii, iar autoritatea solicitata raspunde pentru datele furnizate.

ARTICOLUL 55

Conditii si limite ale colaborarii

(1) Colaborarea dintre autoritatile publice, institutiile publice sau de interes public se realizeaza în limita atributiilor ce le revin potrivit legii.

(2) Daca autoritatea publica, institutia publica sau de interes public solicitata refuza colaborarea, autoritatea publica superioara ambelor organe va decide. Daca o asemenea autoritate nu exista, decizia va fi luata de autoritatea superioara celei solicitate.

ARTICOLUL 56

Colaborarea interstatala dintre autoritatile publice

(1) În baza conventiilor internationale, organele fiscale vor colabora cu autoritatile fiscale similare din alte state.

(2) În lipsa unei conventii, organele fiscale pot acorda sau pot solicita colaborarea altei autoritati fiscale din alt stat pe baza de reciprocitate.

SECTIUNEA a 6-a

Sarcina probei

ARTICOLUL 57

Forta probanta a documentelor justificative si evidentelor contabile

Documentele justificative si evidentele contabile ale contribuabilului constituie probe la stabilirea bazei de impunere. În cazul în care exista si alte acte doveditoare, acestea vor fi luate în considerare la stabilirea bazei de impunere.

ARTICOLUL 58

Sarcina probei în dovedirea situatiei de fapt fiscale

(1) Contribuabilul are sarcina de a dovedi actele si faptele care au stat la baza declaratiilor sale si a oricaror cereri adresate organului fiscal.

(2) Organul fiscal are sarcina de a motiva decizia de impunere pe baza de probe sau constatari proprii.

ARTICOLUL 59

Dovedirea titularului dreptului de proprietate în scopul impunerii

(1) În cazul în care constata ca anumite bunuri, venituri sau alte valori care potrivit legii constituie baza impozabila sunt detinute de persoane care în mod continuu beneficiaza de câstigurile sau orice foloase obisnuite aduse de acestea si ca persoanele respective declara în scris ca nu sunt proprietarii bunurilor, veniturilor sau valorilor în cauza, fara sa arate însa care sunt titularii dreptului de proprietate, organul fiscal va proceda la stabilirea provizorie a obligatiei fiscale corespunzatoare în sarcina acelor persoane.

(2) În conditiile legii, obligatia fiscala privind baza impozabila prevazuta la alin. (1) va putea fi stabilita în sarcina titularilor dreptului de proprietate. Tot astfel acestia datoreaza despagubiri persoanelor care au facut plata pentru stingerea obligatiei stabilite potrivit alin. (1).

ARTICOLUL 60

Estimarea bazei de impunere

(1) Daca organul fiscal nu poate determina marimea bazei de impunere, acesta trebuie sa o estimeze. În acest caz trebuie avute în vedere toate datele si documentele care au relevanta pentru estimare. Estimarea consta în identificarea acelor elemente care sunt cele mai apropiate situatiei de fapt fiscale.

(2) În situatiile în care, potrivit legii, organele fiscale sunt îndreptatite sa estimeze baza de impunere, acestea vor avea în vedere pretul de piata al tranzactiei sau bunului impozabil, astfel cum este definit de [Codul](#) fiscal.

CAPITOLUL IV

Termene

ARTICOLUL 61

Calcularea termenelor

În situatia în care legislatia fiscala nu prevede altfel, pentru modalitatile de calcul al termenelor se aplica dispozitiile dreptului comun în materie.

ARTICOLUL 62

Prelungirea termenelor

Termenele pentru depunerea declaratiilor fiscale si termenele stabilite în baza legii de un organ fiscal pot fi prelungite în situatii temeinic justificate, potrivit competentei stabilite prin ordin al ministrului finantelor publice.

TITLUL IV

Înregistrarea fiscală și evidența contabilă și fiscală

ARTICOLUL 63

Obligația de înregistrare fiscală

(1) Orice persoană sau entitate care este subiect într-un raport juridic fiscal se înregistrează fiscal, primind un cod de identificare fiscală. Codul de identificare fiscală va fi:

a) pentru persoanele juridice, cu excepția comercianților, precum și pentru asocierile și alte entități fără personalitate juridică, codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal competent;

b) pentru persoanele fizice, codul numeric personal atribuit potrivit legii speciale;

c) pentru persoanele fizice care nu detin cod numeric personal, numărul de identificare fiscală atribuit de organul fiscal competent;

d) pentru comercianți, inclusiv pentru sucursalele comercianților care au sediul principal al comerțului în străinătate, codul unic de înregistrare atribuit potrivit legii speciale;

e) pentru persoanele fizice platitoare de taxă pe valoarea adăugată, codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal competent.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) lit. d) se înregistrează fiscal potrivit procedurii speciale în materie.

(3) În vederea atribuirii codului de identificare fiscală persoanele prevăzute la alin. (1) lit. a), c) și e) au obligația să depună declarație de înregistrare fiscală.

(4) Au obligația să depună o declarație de înregistrare fiscală și persoanele prevăzute la alin. (1) lit. b) care au calitatea de angajator.

(5) Declarația de înregistrare fiscală se depune în termen de 30 de zile de la:

a) data înființării potrivit legii, în cazul persoanelor juridice, asocierilor și altor entități fără personalitate juridică;

b) data eliberării actului legal de funcționare, începerii activității, data obținerii primului venit sau dobândirii calității de angajator, după caz, în cazul persoanelor fizice.

ARTICOLUL 64

Înregistrarea și scoaterea din evidență a platitorilor de taxă pe valoarea adăugată

(1) Orice persoană impozabilă care realizează operațiuni taxabile și/sau scutite de taxă pe valoarea adăugată cu drept de deducere trebuie să solicite înregistrarea ca platitor de taxă pe valoarea adăugată în următoarele situații:

a) la înființare, dacă declară că dorește să opteze pentru aplicarea regimului normal de taxă pe valoarea adăugată;

b) ulterior înființării, dacă cifra de afaceri realizată este sub plafonul de scutire prevăzut de dispozițiile [Codului](#) fiscal privitoare la taxă pe valoarea adăugată, dar dorește să opteze pentru aplicarea regimului normal de taxă pe valoarea adăugată;

c) după înființare, în mod obligatoriu, dacă depășește plafonul de scutire prevăzut de dispozițiile Codului fiscal privitoare la taxă pe valoarea adăugată, în termen de 10 zile de la sfârșitul lunii în care a depășit acest plafon.

(2) Persoanele care realizează în exclusivitate operațiuni scutite de taxă pe valoarea adăugată, iar potrivit Codului fiscal pot opta pentru aplicarea regimului normal de taxă pe valoarea adăugată, trebuie să solicite înregistrarea ca platitori de taxă pe valoarea adăugată.

(3) Cifra de afaceri declarată organului fiscal este cea determinată conform dispozițiilor Codului fiscal privitoare la T.V.A.

(4) În cazul persoanelor înregistrate ca platitori de taxă pe valoarea adăugată, codul de identificare fiscală este precedat de litera "R".

(5) Data înregistrării ca platitor de taxă pe valoarea adăugată este:

a) data comunicării certificatului de înregistrare în situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a);

b) data de întâi a lunii urmatoare celei în care persoana impozabila face optiunea pentru taxare în situatiile prevazute la alin. (1) lit. b);

c) data de întâi a lunii urmatoare celei în care persoana impozabila are obligatia sa solicite luarea în evidenta ca platitor de taxa pe valoarea adaugata în situatiile prevazute la alin. (1) lit. c).

(6) Orice persoana impozabila înregistrata ca platitor de taxa pe valoarea adaugata care, ulterior înregistrarii, realizeaza exclusiv operatiuni care nu dau drept de deducere trebuie sa solicite scoaterea din evidenta ca platitor de taxa pe valoarea adaugata, în termen de 10 zile de la sfârșitul lunii în care realizeaza exclusiv astfel de operatiuni.

(7) Orice persoana impozabila înregistrata ca platitor de taxa pe valoarea adaugata trebuie sa solicite scoaterea din evidenta ca platitor de taxa pe valoarea adaugata în caz de încetare a activitatii, în termen de 15 zile de la data actului în care se consemneaza situatia respectiva.

ARTICOLUL 65

Obligatia înscrierii codului de identificare fiscala pe documente

(1) Platitorii de impozite si taxe au obligatia de a mentiona pe facturi, scrisori, oferte, comenzi sau orice alte documente emise codul de identificare fiscala propriu.

(2) Documentele prezentate de platitorii de impozite si taxe bancilor, organelor fiscale si altor institutii publice, contribuabililor si altor persoane interesate, fara a avea înscris codul de identificare fiscala a emitentului, nu sunt valabile ca documente fiscale.

ARTICOLUL 66

Declararea filialelor si sediilor secundare

(1) Contribuabilii au obligatia de a declara organului fiscal competent, în termen de 30 de zile, înfiintarea de sedii secundare.

(2) Contribuabilii cu domiciliul fiscal în România au obligatia de a declara în termen de 30 de zile înfiintarea de filiale si sedii secundare în strainatate.

ARTICOLUL 67

Forma si continutul declaratiei de înregistrare fiscala

(1) Declaratia de înregistrare fiscala se întocmeste prin completarea unui formular pus la dispozitie gratuit de organul fiscal si va fi însoțita de acte doveditoare ale informatiilor cuprinse în aceasta.

(2) Declaratia de înregistrare fiscala va cuprinde: datele de identificare a contribuabilului, categoriile de obligatii de plata datorate potrivit [Codului](#) fiscal, datele privind sediile secundare, datele de identificare a împuternicitului, datele privind situatia juridica a contribuabilului, precum si alte informatii necesare administrarii impozitelor si taxelor.

ARTICOLUL 68

Certificatul de înregistrare fiscala

(1) Pe baza declaratiei de înregistrare fiscala, depusa potrivit art. 63 alin. (3) si (4), organul fiscal competent elibereaza certificatul de înregistrare fiscala, în termen de 30 de zile de la data depunerii declaratiei. În certificatul de înregistrare fiscala se înscrie obligatoriu codul de identificare fiscala.

(2) Eliberarea certificatelor de înregistrare fiscala nu este supusa taxelor de timbru.

(3) Contribuabilii care realizeaza venituri din activitatea de comert sau prestari de servicii catre populatie sunt obligati sa afiseze certificatul de înregistrare fiscala în locurile unde se desfasoara activitatea.

(4) În cazul pierderii, furtului sau distrugerii certificatului de înregistrare fiscala, organul fiscal va elibera un duplicat al acestuia, în baza cererii contribuabililor si a dovezii de publicare a

pierderii, furtului sau distrugerii în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

ARTICOLUL 69

Modificari ulterioare înregistrarii fiscale

(1) Modificarile ulterioare ale datelor din declaratia de înregistrare fiscala trebuie aduse la cunostinta organului fiscal competent, în termen de 30 de zile de la data producerii acestora, prin completarea si depunerea declaratiei de mentiuni.

(2) La încetarea conditiilor care au generat înregistrarea fiscala, contribuabilii au obligatia de a preda organelor fiscale, în vederea anularii, certificatul de înregistrare fiscala, o data cu depunerea declaratiei de mentiuni.

ARTICOLUL 70

Registrul contribuabililor

(1) Organul fiscal competent organizeaza evidenta platitorilor de impozite si taxe în cadrul registrului contribuabililor, care contine:

- a)** datele de identificare a contribuabilului;
- b)** categoriile de obligatii fiscale de plata datorate potrivit legii, denumite vector fiscal;
- c)** alte informatii necesare administrarii obligatiilor fiscale.

(2) Datele prevazute la alin. (1) se completeaza pe baza informatiilor comunicate de contribuabili, de oficiul registrului comertului, de serviciul de evidenta a populatiei, de la alte autoritati si institutii, precum si din constatările proprii ale organului fiscal.

(3) Datele din registrul contribuabililor pot fi modificate din oficiu ori de câte ori se constata ca acestea nu corespund starii de fapt reale si vor fi comunicate contribuabililor.

(4) Modificarea din oficiu a domiciliului fiscal pe baza constatariilor facute potrivit alin. (3) se face prin decizie emisa de organul fiscal competent, dupa ascultarea prealabila a contribuabilului, potrivit art. 7.

ARTICOLUL 71

Obligatia de a conduce evidenta fiscala

În vederea stabilirii starii de fapt fiscale si a obligatiilor fiscale de plata datorate, contribuabilii sunt obligati sa conduca evidente fiscale, potrivit actelor normative în vigoare.

ARTICOLUL 72

Reguli pentru conducerea evidentei contabile si fiscale

(1) Evidentele contabile si fiscale vor fi conduse si pastrate la domiciliul fiscal al contribuabilului sau la sediile secundare, dupa caz.

(2) Dispozitiile legale privind pastrarea, arhivarea si limba folosita pentru evidentele contabile sunt aplicabile si pentru evidentele fiscale.

(3) În cazul în care evidentele contabile si fiscale sunt tinute cu ajutorul sistemelor electronice de gestiune, pe lângă datele arhivate în format electronic contribuabilul este obligat sa pastreze si sa prezinte aplicatiile informatice cu ajutorul carora le-a generat.

(4) Contribuabilii sunt obligati sa evidentieze veniturile realizate si cheltuielile efectuate din activitatile desfasurate, prin întocmirea registrelor sau a oricaror alte documente prevazute de lege.

(5) Contribuabilii sunt obligati sa utilizeze pentru activitatea desfasurata documente primare si de evidenta contabila stabilite prin lege, achizitionate numai de la unitatile stabilite prin normele legale în vigoare, si sa completeze integral rubricile formularelor, corespunzator operatiunilor înregistrate.

(6) Organul fiscal poate lua în considerare orice evidente relevante pentru impunere tinute de contribuabil.

TITLUL V

Declaratia fiscala

ARTICOLUL 73

Obligatia de a depune declaratii fiscale

- (1) Declaratia fiscala se depune de catre persoanele obligate potrivit Codului fiscal, la termenele stabilite de acesta.
- (2) În cazul în care Codul fiscal nu prevede, Ministerul Finantelor Publice va stabili termenul de depunere a declaratiei fiscale.
- (3) Obligatia de a depune declaratie fiscala se mentine si în cazurile în care:
- a) a fost efectuata plata obligatiei fiscale;
 - b) obligatia fiscala respectiva este scutita la plata, conform reglementarilor legale;
 - c) organul fiscal a stabilit din oficiu baza de impunere si obligatia fiscala.
- (4) În caz de inactivitate temporara sau în cazul obligatiilor de declarare a unor venituri care, potrivit legii, sunt scutite la plata impozitului pe venit, organul fiscal competent poate aproba, la cererea contribuabilului, alte termene sau conditii de depunere a declaratiilor fiscale, în functie de necesitatile administrarii obligatiilor fiscale.

ARTICOLUL 74

Forma si continutul declaratiei fiscale

- (1) Declaratia fiscala se întocmeste prin completarea unui formular pus la dispozitie gratuit de organul fiscal.
- (2) În declaratia fiscala contribuabilul trebuie sa calculeze cuantumul obligatiei fiscale, daca acest lucru este prevazut de lege.
- (3) Contribuabilul are obligatia de a completa declaratiile fiscale înscriind corect, complet si cu buna-credinta informatiile prevazute de formular, corespunzatoare situatiei sale fiscale. Declaratia fiscala se semneaza de catre contribuabil sau de catre împuternicit.
- (4) Declaratia fiscala trebuie însotita de documentatia ceruta de prevederile legale.
- (5) Pentru anumite categorii de obligatii fiscale, stabilite prin ordin al ministrului finantelor publice, organul fiscal poate transmite contribuabililor formularele de declarare a impozitelor si taxelor, instructiunile de completare a acestora, alte informatii utile, precum si plicurile preadresate. În acest caz contravaloarea corespondentei se suporta de catre organul fiscal.

ARTICOLUL 75

Depunerea declaratiilor fiscale

- (1) Declaratia fiscala se depune la registratura organului fiscal competent sau la posta prin scrisoare recomandata. Declaratia fiscala poate fi transmisa prin mijloace electronice sau prin sisteme de transmitere la distanta, conform procedurii stabilite prin ordin al ministrului finantelor publice.
- (2) Declaratiile fiscale pot fi redactate de organul fiscal sub forma de proces-verbal, daca din motive independente de vointa contribuabilului acesta este în imposibilitatea de a scrie.
- (3) Data depunerii declaratiei fiscale este data înregistrarii acesteia la organul fiscal sau data depunerii la posta, dupa caz.
- (4) Nedepunerea declaratiei fiscale da dreptul organului fiscal sa procedeze la stabilirea din oficiu a obligatiilor fiscale, prin estimarea bazei de impunere potrivit art. 60.

ARTICOLUL 76

Corectarea declaratiilor fiscale

Declaratiile fiscale pot fi corectate de catre contribuabil, din proprie initiativa.

TITLUL VI

Stabilirea impozitelor si taxelor

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

ARTICOLUL 77

Stabilirea impozitelor si taxelor

(1) Impozitele si taxele se stabilesc astfel:

a) prin declaratie fiscala, în conditiile art. 74 alin. (2) si art. 78 alin. (3);

b) prin decizie emisa de organul fiscal, în celelalte cazuri.

(2) Dispozitiile alin. (1) sunt aplicabile si în cazurile în care impozitul este scutit la plata conform reglementarilor legale, precum si în cazul unei rambursari de impozit.

ARTICOLUL 78

Decizia de impunere

(1) Decizia de impunere se emite de organul fiscal competent. Organul fiscal emite decizie de impunere ori de câte ori acesta modifica baza de impunere.

(2) Decizia de impunere se emite, daca este necesar, si în cazul în care nu s-a emis decizie referitoare la baza de impunere potrivit art. 81.

(3) Declaratia fiscala este asimilata cu o decizie de impunere sub rezerva unei verificari ulterioare.

ARTICOLUL 79

Forma si continutul deciziei de impunere

Decizia de impunere trebuie sa îndeplineasca conditiile prevazute la art. 38. Decizia de impunere trebuie sa cuprinda, pe lângă elementele prevazute la art. 38 alin. (2), si categoria de impozit, baza de impunere, precum si cuantumul impozitului, pentru fiecare perioada impozabila în parte.

ARTICOLUL 80

Acte administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere

Sunt asimilate deciziilor de impunere si urmatoarele acte administrative fiscale:

a) deciziile privind rambursari de taxa pe valoarea adaugata si deciziile privind restituiri de impozite;

b) deciziile privind bazele de impunere;

c) deciziile referitoare la obligatiile de plata accesorii.

ARTICOLUL 81

Deciziile referitoare la bazele de impunere

(1) Bazele de impunere se stabilesc separat, prin decizie referitoare la bazele de impunere, în urmatoarele situatii:

a) când venitul impozabil este realizat de mai multe persoane. Decizia va cuprinde si repartizarea veniturului impozabil pe fiecare persoana care a participat la realizarea veniturului;

b) când sursa veniturului impozabil se afla pe raza altui organ fiscal decât cel competent teritorial. În acest caz competenta de a stabili baza de impunere o detine organul fiscal pe raza caruia se afla sursa veniturului.

(2) Daca venitul impozabil este realizat de mai multe persoane, atunci acestea pot sa-si

numeasca un împuternicit comun în relatia cu organul fiscal.

ARTICOLUL 82

Stabilirea obligatiilor fiscale sub rezerva verificarii ulterioare

(1) Cuantumul obligatiilor fiscale se stabileste sub rezerva verificarii ulterioare.

(2) Decizia de impunere sub rezerva verificarii ulterioare poate fi desfiintata sau modificata, din initiativa organului fiscal sau la solicitarea contribuabilului, pe baza constatarilor organului fiscal competent.

(3) Rezerva verificarii ulterioare se anuleaza numai la împlinirea termenului de prescriptie sau ca urmare a inspectiei fiscale efectuate în cadrul termenului de prescriptie.

CAPITOLUL II

Prescriptia dreptului de a stabili obligatii fiscale

ARTICOLUL 83

Obiectul, termenul si momentul de la care începe sa curga termenul de prescriptie a dreptului de stabilire a obligatiilor fiscale

(1) Dreptul organului fiscal de a stabili obligatii fiscale se prescrie în termen de 5 ani, cu exceptia cazului în care legea dispune altfel.

(2) Termenul de prescriptie a dreptului prevazut la alin. (1) începe sa curga de la data de 1 ianuarie a anului urmator celui în care s-a nascut creanta fiscala potrivit art. 21, daca legea nu dispune altfel.

(3) Dreptul de a stabili obligatii fiscale se prescrie în termen de 10 ani în cazul în care acestea rezulta din savârsirea unei fapte prevazute de legea penala.

(4) Termenul prevazut la alin. (3) curge de la data savârsirii faptei ce constituie infractiune sanctionata ca atare printr-o hotarâre judecatoreasca definitiva.

ARTICOLUL 84

Înteruperea si suspendarea termenului de prescriptie a dreptului de stabilire a obligatiei fiscale

Termenele prevazute la art. 83 se înterup si se suspenda în cazurile si în conditiile stabilite de lege pentru înteruperea si suspendarea termenului de prescriptie a dreptului la actiune potrivit dreptului comun.

ARTICOLUL 85

Efectul împlinirii termenului de prescriptie a dreptului de a stabili obligatii fiscale

Daca organul fiscal constata împlinirea termenului de prescriptie a dreptului de stabilire a obligatiei fiscale, va proceda la încetarea procedurii de emitere a titlului de creanta fiscala.

TITLUL VII

Inspectia fiscala

CAPITOLUL I

Sfera inspectiei fiscale

ARTICOLUL 86

Obiectul si functiile inspectiei fiscale

(1) Inspectia fiscala are ca obiect verificarea bazelor de impunere, a legalitatii si

conformitatii declaratiilor fiscale, corectitudinii si exactitatii îndeplinirii obligatiilor de catre contribuabili, respectarii prevederilor legislatiei fiscale si contabile, stabilirea diferentelor obligatiilor de plata, precum si a accesoriilor aferente acestora.

(2) Inspectia fiscala are urmatoarele atributii:

a) constatarea si investigarea fiscala a tuturor actelor si faptelor rezultând din activitatea contribuabilului supus inspectiei sau altor persoane privind legalitatea si conformitatea declaratiilor fiscale, corectitudinea si exactitatea îndeplinirii obligatiilor fiscale, în vederea descoperirii de elemente noi relevante pentru aplicarea legii fiscale;

b) analiza si evaluarea informatiilor fiscale, în vederea confruntarii declaratiilor fiscale cu informatiile proprii sau din alte surse;

c) sanctionarea potrivit legii a faptelor constatate si dispunerea de masuri pentru prevenirea si combaterea abaterilor de la prevederile legislatiei fiscale.

(3) Pentru ducerea la îndeplinire a atributiilor prevazute la alin. (2) organul de inspectie fiscala va proceda la:

a) examinarea documentelor aflate în dosarul fiscal al contribuabilului;

b) verificarea concordantei dintre datele din declaratiile fiscale cu cele din evidenta contabila a contribuabilului;

c) discutarea constatarilor si solicitarea de explicatii scrise de la reprezentantii legali ai contribuabililor sau împuternicitii acestora, dupa caz;

d) solicitarea de informatii de la terti;

e) stabilirea de diferente de obligatii fiscale de plata;

f) verificarea locurilor unde se realizeaza activitati generatoare de venituri impozabile;

g) dispunerea masurilor asiguratorii în conditiile legii;

h) efectuarea de investigatii fiscale potrivit alin. (2) lit. a);

i) aplicarea de sanctiuni potrivit prevederilor legale.

ARTICOLUL 87

Persoanele supuse inspectiei fiscale

Inspectia fiscala se exercita asupra tuturor persoanelor, indiferent de forma lor de organizare, care au obligatii de stabilire, retinere si plata a impozitelor si taxelor si a altor obligatii fiscale prevazute de lege.

ARTICOLUL 88

Formele si întinderea inspectiei fiscale

(1) Formele de inspectie fiscala sunt:

a) inspectia fiscala generala, care reprezinta activitatea de verificare a tuturor obligatiilor fiscale ale unui contribuabil, pentru o perioada de timp determinata;

b) inspectia fiscala partiala, care reprezinta activitatea de verificare a uneia sau mai multor obligatii fiscale, pentru o perioada de timp determinata.

(2) Inspectia fiscala se poate extinde asupra tuturor raporturilor relevante pentru impozitare, daca acestea prezinta interes pentru aplicarea legii fiscale.

ARTICOLUL 89

Proceduri de control fiscal

În realizarea atributiilor inspectia fiscala poate aplica urmatoarele proceduri de control:

a) controlul prin sondaj, care consta în activitatea de verificare selectiva a documentelor si operatiunilor semnificative în care sunt reflectate, modul de calcul, de evidentiere si de plata a obligatiilor fiscale datorate bugetului de stat;

b) controlul inopinat, care consta în activitatea de verificare factica si documentara, în principal, ca urmare a unei sesizari cu privire la existenta unor fapte de încalcare a legislatiei fiscale, fara anuntarea în prealabil a contribuabilului;

c) controlul încrucișat, care constă în verificarea documentelor și operațiunilor impozabile ale contribuabilului în corelație cu cele deținute de alte persoane.

ARTICOLUL 90

Perioada supusă inspecției fiscale

(1) Inspectia fiscală se efectuează în cadrul termenului de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale.

(2) La contribuabilii mari perioada supusă inspecției fiscale începe de la momentul finalizării controlului anterior, în condițiile alin. (1).

(3) La celelalte categorii de contribuabili inspectia fiscală se efectuează asupra creanțelor născute în ultimii 3 ani fiscali pentru care există obligația depunerii declarațiilor fiscale. Inspectia fiscală se poate extinde pe perioada de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale, dacă:

- a)** există indicii privind diminuarea impozitelor și taxelor;
- b)** nu au fost depuse declarații fiscale.

CAPITOLUL II

Realizarea inspecției fiscale

ARTICOLUL 91

Competența

(1) Inspectia fiscală se exercită nemijlocit și neîngrădit prin Agenția Națională de Administrare Fiscală, conform dispozițiilor prezentului titlu.

(2) Competența privind efectuarea inspecției fiscale se poate delega altui organ fiscal.

ARTICOLUL 92

Selectarea contribuabililor pentru inspecție fiscală

(1) Selectarea contribuabililor ce urmează a fi supuși inspecției fiscale este efectuată de către organul fiscal competent.

(2) Contribuabilul nu poate face obiecții cu privire la procedura de selectare folosită.

ARTICOLUL 93

Avizul de inspecție fiscală

(1) Înaintea desfășurării inspecției fiscale, organul fiscal are obligația să înștiințeze contribuabilul în legătură cu acțiunea care urmează să se desfășoare, prin transmiterea unui aviz de inspecție fiscală.

(2) Avizul de inspecție fiscală va cuprinde:

- a)** temeiul juridic al inspecției fiscale;
- b)** data de începere a inspecției fiscale;
- c)** obligațiile fiscale și perioadele ce urmează a fi supuse inspecției fiscale;
- d)** posibilitatea de a solicita amânarea datei de începere a inspecției fiscale. Amânarea datei de începere a inspecției fiscale se poate solicita, o singură dată, pentru motive justificate.

ARTICOLUL 94

Comunicarea avizului de inspecție fiscală

(1) Avizul de inspecție fiscală se comunică contribuabilului, în scris, înainte de începerea inspecției fiscale, astfel:

- a)** cu 30 de zile pentru marii contribuabili;

b) cu 15 zile pentru ceilalti contribuabili.

(2) Comunicarea avizului de inspectie fiscala nu este necesara:

a) pentru solutionarea unor cereri ale contribuabilului;

b) în cazul unor actiuni îndeplinite ca urmare a solicitarii unor autoritati, potrivit legii;

c) în cazul controlului inopinat.

ARTICOLUL 95

Locul si timpul desfasurarii inspectiei fiscale

(1) Inspectia fiscala se desfasoara, de regula, în spatiile de lucru ale contribuabilului. Contribuabilul trebuie sa puna la dispozitie un spatiu adecvat, precum si logistica necesara desfasurarii inspectiei fiscale.

(2) Daca nu exista un spatiu de lucru adecvat pentru derularea inspectiei fiscale, atunci activitatea de inspectie se va putea desfasura la sediul organului fiscal sau în orice alt loc stabilit de comun acord cu contribuabilul.

(3) Indiferent de locul unde se desfasoara inspectia fiscala, organul fiscal are dreptul sa inspecteze locurile în care se desfasoara activitatea, în prezenta contribuabilului sau a unei persoane desemnate de acesta.

(4) Inspectia fiscala se desfasoara, de regula, în timpul programului de lucru al contribuabilului. Inspectia fiscala se poate desfasura si în afara programului de lucru al contribuabilului, cu acordul scris al acestuia si cu aprobarea conducatorului organului fiscal.

ARTICOLUL 96

Reguli privind inspectia fiscala

(1) Inspectia fiscala va avea în vedere examinarea tuturor starilor de fapt si raporturile juridice care sunt relevante pentru impunere.

(2) Inspectia fiscala va fi efectuata în asa fel încât sa afecteze cât mai putin activitatea curenta a contribuabililor si sa utilizeze eficient timpul destinat inspectiei fiscale.

(3) Inspectia fiscala se efectueaza o singura data pentru fiecare impozit sau taxa si pentru fiecare perioada supusa impozitarii. Prin exceptie, conducatorul inspectiei fiscale competent poate decide reverificarea unei anumite perioade daca, de la data încheierii inspectiei fiscale si pâna la data împlinirii termenului de prescriptie, apar date suplimentare necunoscute inspectorilor fiscali la data efectuării verificarilor sau erori de calcul care influenteaza rezultatele acestora.

(4) Inspectia fiscala se exercita pe baza principiilor independentei, unicitatii, autonomiei, ierarhizarii, teritorialitatii si descentralizarii.

(5) Activitatea de inspectie fiscala se organizeaza si se desfasoara în baza unor programe anuale, trimestriale si lunare aprobate în conditiile stabilite prin ordin al presedintelui Agentiei Nationale de Administrare Fiscala.

(6) La începerea inspectiei fiscale, inspectorul este obligat sa prezinte contribuabilului legitimatia de inspectie si ordinul de serviciu semnat de conducatorul organului de control. Începerea inspectiei fiscale trebuie consemnata în registrul unic de control.

(7) La finalizarea inspectiei fiscale, contribuabilul este obligat sa dea o declaratie scrisa pe propria raspundere din care sa rezulte ca au fost puse la dispozitie toate documentele si informatiile relevante pentru inspectia fiscala.

(8) Contribuabilul are obligatia sa îndeplineasca masurile prevazute în actul întocmit cu ocazia inspectiei fiscale, în termenele si conditiile stabilite de organele de inspectie fiscala.

ARTICOLUL 97

Obligatia de colaborare a contribuabilului

(1) Contribuabilul are obligatia sa colaboreze la constatarea starilor de fapt fiscale. Acesta este obligat sa dea informatii, sa prezinte la locul de desfasurare a inspectiei fiscale toate

documentele, precum si orice alte date necesare clarificarii situatiilor de fapt relevante din punct de vedere fiscal.

(2) La începerea inspectiei fiscale, contribuabilul va fi informat ca poate numi persoane care sa dea informatii. Daca informatiile contribuabilului sau cele ale persoanei numite de acesta sunt insuficiente, atunci inspectorul fiscal se poate adresa si altor persoane pentru obtinerea de informatii.

ARTICOLUL 98

Dreptul contribuabilului de a fi informat

(1) Contribuabilul va fi informat pe parcursul desfasurarii inspectiei fiscale asupra constatarilor rezultate din inspectia fiscala.

(2) La încheierea inspectiei fiscale, organul fiscal va purta o discutie finala cu contribuabilul asupra constatarilor si consecintelor lor fiscale.

(3) Data, ora, locul si problematica discutiei vor fi comunicate contribuabilului în timp util.

(4) Contribuabilul are dreptul sa prezinte, în scris, punctul de vedere cu privire la constatarile inspectiei fiscale.

ARTICOLUL 99

Sesizarea organelor de urmarire penala

(1) Organele fiscale vor sesiza organele de urmarire penala în legatura cu constatarile efectuate cu ocazia inspectiei fiscale si care ar putea întruni elemente constitutive ale unei infractiuni, în conditiile prevazute de legea penala.

(2) În situatiile prevazute la alin. (1) organele de inspectie au obligatia de a întocmi proces-verbal semnat de organul de inspectie si de catre contribuabilul supus inspectiei, cu sau fara explicatii ori obiectiuni din partea contribuabilului. În cazul în care cel supus controlului refuza sa semneze procesul-verbal, organul de inspectie fiscala va consemna despre aceasta în procesul-verbal. În toate cazurile procesul-verbal va fi comunicat contribuabilului.

ARTICOLUL 100

Raportul privind rezultatul inspectiei fiscale

(1) Rezultatul inspectiei fiscale va fi consemnat într-un raport scris, în care se vor prezenta constatarile inspectiei, din punct de vedere faptic si legal.

(2) Daca, ca urmare a inspectiei, se modifica baza de impunere, raportul întocmit va sta la baza emiterii deciziei de impunere. În cazul în care baza de impunere nu se modifica, acest fapt va fi comunicat în scris contribuabilului.

TITLUL VIII

Colectarea creantelor fiscale

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

ARTICOLUL 101

Colectarea creantelor fiscale

(1) În sensul prezentului titlu, colectarea consta în exercitarea actiunilor care au ca scop stingerea creantelor fiscale.

(2) Colectarea creantelor fiscale se face în temeiul unui titlu de creanta sau al unui titlu executoriu, dupa caz.

(3) Titlul de creanta este actul prin care se stabileste si se individualizeaza creanta fiscala, întocmit de organele competente sau de persoanele îndreptatite, potrivit legii.

ARTICOLUL 102

Termenele de plata

(1) Creantele fiscale sunt scadente la expirarea termenelor prevazute de [Codul](#) fiscal sau de alte legi care le reglementeaza.

(2) Pentru diferentele de obligatii fiscale principale si pentru obligatiile fiscale accesorii, stabilite potrivit legii, termenul de plata se stabileste în functie de data comunicarii acestora, astfel:

a) daca data comunicarii este cuprinsa în intervalul 1-15 din luna, termenul de plata este pâna la data de 5 a lunii urmatoare;

b) daca data comunicarii este cuprinsa în intervalul 16-31 din luna, termenul de plata este pâna la data de 20 a lunii urmatoare.

(3) Pentru creantele fiscale care nu au prevazute termene de plata Ministerul Finantelor Publice este abilitat sa stabileasca aceste termene.

(4) Contributiile la bugetul asigurarilor sociale de stat, la bugetul asigurarilor pentru somaj si la fondul asigurarilor sociale de sanatate, dupa calcularea si retinerea acestora conform reglementarilor legale în materie, se vireaza pâna la data de 25 a lunii urmatoare celei pentru care se efectueaza plata drepturilor salariale.

CAPITOLUL II

Stingerea creantelor fiscale prin plata, compensare si restituire

ARTICOLUL 103

Dispozitii privind efectuarea platii

(1) Platile catre organele fiscale se efectueaza prin intermediul bancilor, trezoreriilor si al altor institutii autorizate sa deruleze operatiuni de plata.

(2) Plata obligatiilor fiscale se efectueaza de catre debitori, distinct, pe fiecare impozit, taxa sau alte obligatii fiscale, inclusiv dobânzi si penalitati de întârziere.

(3) În cazul stingerii prin plata a obligatiilor fiscale, momentul platii este:

a) în cazul platilor în numerar, data înscrisa în documentul de plata eliberat de organele sau persoanele abilitate de organul fiscal;

b) în cazul platilor efectuate prin mandat postal sau prin decontare bancara, data la care bancile debiteaza contul platitorului pe baza instrumentelor de decontare specifice, confirmate prin stampila si semnatura autorizata a acestora, cu exceptia situatiei prevazute la art. 110.

ARTICOLUL 104

Ordinea stingerii datoriilor

(1) Plata obligatiilor fiscale se efectueaza în urmatoarea ordine:

a) obligatii fiscale cu termene de plata în anul curent;

b) obligatii fiscale datorate si neachitate la data de 31 decembrie a anului precedent, în ordinea vechimii, pâna la stingerea integrala a acestora;

c) dobânzi, penalitati de întârziere aferente obligatiilor fiscale prevazute la lit. b);

d) obligatii fiscale cu termene de plata viitoare, la solicitarea debitorului.

(2) În situatia în care debitorul nu efectueaza plata obligatiilor fiscale, conform prevederilor alin. (1), creditorul fiscal va proceda la stingerea obligatiilor fiscale pe care le administreaza, în conformitate cu ordinea de plata reglementata de prezentul cod, si va înstiinta despre aceasta debitorul în termen de 10 zile de la data efectuării stingerii.

ARTICOLUL 105

Compensarea

(1) Prin compensare se sting creantele administrate de Ministerul Finantelor Publice cu creantele debitorului reprezentând sume de rambursat sau de restituit de la buget, pâna la concurenta celei mai mici sume, când ambele parti dobândesc reciproc atât calitatea de creditor, cât si pe cea de debitor, daca legea nu prevede altfel.

(2) Creantele fiscale administrate de unitatile administrativ-teritoriale se sting prin compensarea cu creantele debitorului reprezentând sume de restituit de la bugetele locale, pâna la concurenta celei mai mici sume, când ambele parti dobândesc reciproc atât calitatea de creditor, cât si pe cea de debitor, daca legea nu prevede altfel.

(3) Compensarea se face de organul fiscal competent la cererea debitorului sau înainte de restituirea ori rambursarea sumelor cuvenite acestuia, dupa caz, în ordinea prevazuta la art. 104 alin. (1).

(4) Compensarea creantelor debitorului se va efectua cu obligatii datorate aceluiasi buget, urmând ca din diferenta ramasa sa fie compensate obligatiile datorate altor bugete, în urmatoarea ordine:

- a)** bugetul de stat;
- b)** fondul de risc pentru garantii de stat, pentru împrumuturi externe;
- c)** bugetul asigurarilor sociale de stat;
- d)** bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate;
- e)** bugetul asigurarilor pentru somaj.

(5) Organul competent va înstiinta în scris debitorul despre masura compensarii luate potrivit alin. (3), în termen de 7 zile de la data efectuării operatiunii.

ARTICOLUL 106

Restituiri de sume

(1) Se restituie, la cerere, debitorului urmatoarele sume:

- a)** cele platite fara existenta unui titlu de creanta;
- b)** cele platite în plus fata de obligatia fiscala;
- c)** cele platite ca urmare a unei erori de calcul;
- d)** cele platite ca urmare a aplicarii eronate a prevederilor legale;
- e)** cele de rambursat de la bugetul de stat;
- f)** cele stabilite prin hotărâri ale organelor judiciare sau ale altor organe competente potrivit legii;
- g)** cele ramase dupa efectuarea distribuirii prevazute la art. 160;
- h)** cele rezultate din valorificarea bunurilor sechestrate sau din retenirile prin poprire, precum si cautiunea depusa în conformitate cu prevederile art. 164 alin. (1), dupa caz, în temeiul hotărârii judecatoresti prin care se dispune desfiintarea executarii silite.

(2) În cazul restituirii sumelor în valuta confiscate, aceasta se realizeaza conform legii, în lei la cursul de referinta al pietei valutare pentru euro, comunicat de Banca Nationala a României, de la data ramânerii definitive si irevocabile a hotărârii judecatoresti prin care se dispune restituirea.

(3) Daca debitorul înregistreaza obligatii fiscale restante, sumele prevazute la alin. (1) si (2) se vor restitui numai dupa efectuarea compensarii potrivit prezentului cod.

(4) În cazul în care suma de rambursat sau de restituit este mai mica decât obligatiile fiscale restante ale debitorului, se va efectua compensarea pâna la concurenta sumei de rambursat sau de restituit.

(5) În cazul în care suma de rambursat sau de restituit este mai mare decât suma reprezentând obligatii fiscale restante ale debitorului, se va efectua compensarea pâna la concurenta obligatiilor fiscale restante, diferenta rezultata restituindu-se debitorului.

ARTICOLUL 107

Obligatia bancilor supuse regimului de supraveghere speciala sau de administrare speciala

Bancile supuse regimului de supraveghere speciala sau de administrare speciala si care efectueaza platile dispuse în limita încasarilor vor deconta zilnic, cu prioritate, sumele reprezentând obligatii fiscale cuprinse în ordinele de plata emise de debitori si/sau create fiscale cuprinse în dispozitiile de încasare emise de organele de executare.

CAPITOLUL III

Dobânzi si penalitati de întârziere

ARTICOLUL 108

Dispozitii generale privind dobânzi si penalitati de întârziere

(1) Pentru neachitarea la termenul de scadenta de catre debitor a obligatiilor de plata, se datoreaza dupa acest termen dobânzi si penalitati de întârziere.

(2) Nu se datoreaza dobânzi si penalitati de întârziere pentru sumele datorate cu titlu de amenzi, dobânzi si penalitati de întârziere stabilite potrivit legii.

ARTICOLUL 109

Dobânzi

(1) Dobânzile se calculeaza pentru fiecare zi, începând cu ziua imediat urmatoare termenului de scadenta si pâna la data stingerii sumei datorate inclusiv.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), se datoreaza dobânzi dupa cum urmeaza:

a) pentru diferentele de impozite si taxe, stabilite de organele competente, dobânzile se datoreaza începând cu ziua imediat urmatoare scadentei impozitului sau taxei, pentru care s-a stabilit diferenta, pâna la data stingerii acesteia inclusiv;

b) pentru impozitele si taxele stinse prin executare silita, dobânzile se calculeaza pâna la data întocmirii procesului-verbal de distribuire inclusiv. În cazul platii pretului în rate, dobânzile se calculeaza pâna la data întocmirii procesului-verbal de distribuire a avansului. Pentru suma ramasa de plata dobânda este datorata de catre cumparator;

c) pentru impozitele si taxele debitorului declarat insolvabil, dobânzile se calculeaza pâna la data încheierii procesului-verbal de constatare a insolvabilitatii, inclusiv.

(3) Modul de calcul al dobânzilor aferente sumelor reprezentând eventuale diferente între impozitul pe profit platit la data de 25 ianuarie a anului urimator celui de impunere si impozitul pe profit datorat conform declaratiei de impunere întocmite pe baza situatiei financiare anuale va fi reglementat prin norme metodologice aprobate prin ordin al ministrului finantelor publice.

(4) Pentru obligatiile fiscale neachitate la termenul de plata, reprezentând impozitul pe venitul global, se datoreaza dobânzi dupa cum urmeaza:

a) pentru anul fiscal de impunere dobânzile pentru platile anticipate stabilite de organul fiscal prin decizii de plati anticipate se calculeaza pâna la data platii debitului sau, dupa caz, pâna la data de 31 decembrie;

b) dobânzile pentru sumele neachitate în anul de impunere, potrivit lit. a), se calculeaza începând cu data de 1 ianuarie a anului urimator pâna la data stingerii acestora, inclusiv;

c) în cazul în care impozitul pe venit stabilit prin decizia de impunere anuala este mai mic decât cel stabilit prin deciziile de plati anticipate, dobânzile se recalculeaza, începând cu data de 1 ianuarie a anului urimator celui de impunere, la soldul neachitat în raport cu impozitul anual stabilit prin decizia de impunere anuala, urmând a se face regularizarea dobânzii în mod corespunzator.

(5) Nivelul dobânzii se stabileste prin hotarâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Finantelor Publice, corelat cu nivelul dobânzii de referinta a Bancii Nationale a României, o data pe an, în luna decembrie, pentru anul urimator, sau în cursul anului, daca aceasta se modifica cu peste 5 puncte procentuale.

ARTICOLUL 110

Dobânzi si penalitati de întârziere în cazul platilor efectuate

prin decontare bancara

Nedecontarea de catre unitatile bancare a sumelor convenite bugetului, în termen de 3 zile lucratoare de la data debitarii contului platitorului, nu îl exonereaza pe platitor de obligatia de plata a sumelor respective si atrage pentru acesta dobânzi si penalitati de întârziere la nivelul celor prevazute la art. 109 si 114, dupa termenul de 3 zile.

ARTICOLUL 111

Dobânzi si penalitati de întârziere în cazul compensarii
si în cazul deschiderii procedurii de reorganizare judiciara

(1) În cazul creantelor fiscale stinse prin compensare, dobânzile se datoreaza pâna la data stingerii inclusiv. Data stingerii este, pentru compensarile la cerere, data depunerii la organul competent a cererii de compensare, iar pentru compensarile efectuate înaintea restituirii sau rambursarii sumei convenite debitorului, data depunerii cererii de rambursare sau restituire.

(2) În cazul în care în urma exercitarii controlului sau analizarii cererii de compensare s-a stabilit ca suma ce urmeaza a se compensa este mai mica decât suma cuprinsa în cererea de compensare, dobânzile si penalitatile de întârziere se recalculeaza pentru diferenta ramasa de la data înregistrarii cererii de compensare.

(3) Pentru obligatiile fiscale stinse prin procedurile de compensare prevazute de actele normative speciale, data stingerii este data la care se efectueaza compensarea prevazuta în actul normativ care o reglementeaza sau în normele metodologice de aplicare a acestuia, aprobate prin ordin al ministrului finantelor publice.

(4) Pentru obligatiile fiscale neplatite la termen atât înainte, cât si dupa deschiderea procedurii de reorganizare judiciara se datoreaza dobânzi si penalitati de întârziere pâna la data deschiderii procedurii de faliment.

ARTICOLUL 112

Dobânzi în cazul înlesnirilor la plata

Pe perioada pentru care au fost acordate înlesniri la plata impozitelor si taxelor restante se datoreaza dobânzi.

ARTICOLUL 113

Dobânzi în cazul sumelor de restituit sau de rambursat de la buget

(1) Pentru sumele de restituit sau de rambursat de la buget contribuabilii au dreptul la dobânda din ziua urmatoare expirarii termenului prevazut de art. 191 alin. (2), cu exceptia sumelor provenite din impozitul pe venit.

(2) Nivelul dobânzii este cel prevazut la art. 109 alin. (5).

ARTICOLUL 114

Penalitati de întârziere

(1) Plata cu întârziere a obligatiilor fiscale se sanctioneaza cu o penalitate de întârziere de 0,5% pentru fiecare luna si/sau pentru fiecare fractiune de luna de întârziere, începând cu data de întâi a lunii urmatoare scadentei acestora pâna la data stingerii acestora inclusiv. Penalitatea de întârziere nu înlatura obligatia de plata a dobânzilor.

(2) Pentru situatiile prevazute la art. 109 alin. (3) si (4) penalitatilor de întârziere li se aplica regimul stabilit pentru dobânzi.

(3) Penalitatea de întârziere se datoreaza pâna la data începerii procedurii de executare silita.

(4) În cazul în care s-au acordat înlesniri la plata, penalitatea de întârziere se datoreaza pâna la data de întâi a lunii urmatoare celei în care s-au acordat înlesnirile. Nerespectarea

înlesnirilor la plata, așa cum au fost acordate, conduce la calculul penalităților de întârziere de la data încetării valabilității înlesnirilor, conform legii.

(5) Nivelul penalității de întârziere se poate modifica anual prin legea bugetului de stat.

CAPITOLUL IV

Înlesniri la plata

ARTICOLUL 115

Înlesniri la plata obligațiilor fiscale

La cererea temeinic justificată a contribuabililor, organul fiscal competent poate acorda pentru obligațiile fiscale restante, atât înainte începerii executării silite, cât și în timpul efectuării acesteia, înlesniri la plata, în condițiile legii.

CAPITOLUL V

Constituirea de garanții

ARTICOLUL 116

Constituirea de garanții

Organul fiscal solicită constituirea unei garanții pentru:

- a)** suspendarea executării silite în condițiile art. 137 alin. (6);
- b)** ridicarea măsurilor asigurătorii;
- c)** asumarea obligației de plată de către alta persoană prin angajament de plată, în condițiile art. 23 alin. (2) lit. d);
- d)** în alte cazuri prevăzute de lege.

ARTICOLUL 117

Tipuri de garanții

Garantiile pentru luarea măsurilor prevăzute la art. 116 se pot constitui, în condițiile legii, prin:

- a)** consemnarea de mijloace bănești la o unitate a Trezoreriei Statului;
- b)** scrisoare de garanție bancară;
- c)** ipoteca asupra unor bunuri imobile din țară;
- d)** gaj asupra unor bunuri mobile;
- e)** fidejusiune.

ARTICOLUL 118

Valorificarea garanțiilor

Organul competent, în condițiile legii, se îndestulează din garantiile depuse, dacă nu s-a realizat scopul pentru care acestea au fost solicitate.

CAPITOLUL VI

Măsuri asigurătorii

ARTICOLUL 119

Poprirea și sechestrul asigurătoriu

(1) Măsurile asigurătorii prevăzute în prezentul capitol se dispun și se duc la îndeplinire, prin procedura administrativă, de organele fiscale competente.

(2) Se dispun măsuri asigurătorii sub forma poprii asigurătorii și sechestrului asigurătoriu asupra bunurilor mobile și/sau imobile proprietatea debitorului, precum și asupra veniturilor

acestui, când exista pericolul ca acesta sa se sustraga, sa-si ascunda ori sa-si risipeasca patrimoniul, periclitând sau îngreunând în mod considerabil colectarea.

(3) Aceste masuri pot fi luate si în cazul în care creanta nu a fost înca individualizata si nu a devenit scadenta. Masurile asiguratorii dispuse, daca nu au fost desfiintate în conditiile legii, ramân valabile pe toata perioada executarii silita, fara îndeplinirea altor formalitati. O data cu individualizarea creantei si ajungerea acesteia la scadenta, în cazul neplatii, masurile asiguratorii se transforma în masuri executorii.

(4) Masurile asiguratorii se dispun prin decizie emisa de organul fiscal competent. În decizie organul fiscal va preciza debitorului ca prin constituirea unei garantii la nivelul creantei stabilite sau estimate, dupa caz, masurile asiguratorii vor fi ridicate.

(5) Decizia de instituire a masurilor asiguratorii trebuie motivata si semnata de catre conducatorul organului fiscal competent.

(6) Masurile asiguratorii dispuse potrivit alin. (2), precum si cele dispuse de instantele judecatoresti sau de alte organe competente se duc la îndeplinire în conformitate cu dispozitiile referitoare la executarea silita, care se aplica în mod corespunzator.

(7) În cazul înfiintarii sechestrului asiguratoriu asupra bunurilor imobile, un exemplar al procesului-verbal întocmit de organul de executare se comunica pentru înscriere Biroului de carte funciara.

(8) Înscrierea face opozabil sechestrul tuturor acelora care, dupa înscriere, vor dobândi vreun drept asupra imobilului respectiv. Actele de dispozitie ce ar interveni ulterior înscrierii prevazute la alin. (7) sunt lovite de nulitate absoluta.

(9) Daca valoarea bunurilor proprii ale debitorului nu acopera integral creanta bugetara, masurile asiguratorii pot fi înfiintate si asupra bunurilor detinute de catre debitor în proprietate comuna cu terte persoane, pentru cota-parte detinuta de acesta.

(10) Împotriva actelor prin care se dispun si se duc la îndeplinire masurile asiguratorii cel interesat poate face contestatie în conformitate cu prevederile art. 162.

ARTICOLUL 120

Ridicarea masurilor asiguratorii

Masurile asiguratorii instituite potrivit art. 119 se ridica, prin decizie motivata, de catre creditorii fiscali, când au încetat motivele pentru care au fost dispuse sau la constituirea garantiei prevazute la art. 117, dupa caz.

CAPITOLUL VII

Prescriptia dreptului de a cere executarea silita si a dreptului de a cere compensarea sau restituirea

ARTICOLUL 121

Începerea termenului de prescriptie

(1) Dreptul de a cere executarea silita a creantelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului urmator celui în care a luat nastere acest drept.

(2) Termenul de prescriptie prevazut la alin. (1) se aplica si creantelor provenind din amenzi contraventionale.

ARTICOLUL 122

Suspendarea termenului de prescriptie

Termenul de prescriptie prevazut la art. 121 se suspenda:

a) în cazurile si în conditiile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescriptie a dreptului la actiune;

b) în cazurile si în conditiile în care suspendarea executarii este prevazuta de lege ori a fost dispusa de instanta judecatoreasca sau de alt organ competent, potrivit legii;

- c) pe perioada valabilitatii înlesnirii acordate potrivit legii;
- d) cât timp debitorul își sustrage veniturile si bunurile de la executarea silita;
- e) în alte cazuri prevazute de lege.

ARTICOLUL 123

Înteruperea termenului de prescriptie

Termenul de prescriptie prevazut la art. 121 se înterupe:

- a) în cazurile si în conditiile stabilite de lege pentru înteruperea termenului de prescriptie a dreptului la actiune;
- b) pe data îndeplinirii de catre debitor, înainte de începerea executarii silita sau în cursul acesteia, a unui act voluntar de plata a obligatiei prevazute în titlul executoriu ori a recunoasterii în orice alt mod a datoriei;
- c) pe data îndeplinirii, în cursul executarii silita, a unui act de executare silita;
- d) pe data întocmirii, potrivit legii, a actului de constatare a insolvabilitatii contribuabilului;
- e) în alte cazuri prevazute de lege.

ARTICOLUL 124

Efecte ale împlinirii termenului de prescriptie

(1) Daca organul de executare constata împlinirea termenului de prescriptie a dreptului de a cere executarea silita a creantelor fiscale, acesta va proceda la încetarea masurilor de realizare si la scaderea acestora din evidenta analitica pe platitori.

(2) Sumele achitate de debitor în contul unor creante fiscale, dupa împlinirea termenului de prescriptie, nu se restituie.

ARTICOLUL 125

Prescriptia dreptului de a cere compensarea sau restituirea

Dreptul contribuabililor de a cere compensarea sau restituirea creantelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului urmator celui în care a luat nastere dreptul la compensare sau restituire.

CAPITOLUL VIII

Stingerea creantelor fiscale prin executare silita

SECTIUNEA 1

Dispozitii generale

ARTICOLUL 126

Organele de executare silita

(1) În cazul în care debitorul nu-si plateste de bunavoie obligatiile fiscale datorate, organele fiscale competente, pentru stingerea acestora, vor proceda la actiuni de executare silita, potrivit prezentului cod.

(2) Organele fiscale care administreaza creante fiscale sunt abilitate sa duca la îndeplinire masurile asiguratorii si sa efectueze procedura de executare silita.

(3) Creantele bugetare care se încaseaza, se administreaza, se contabilizeaza si se utilizeaza de institutiile publice, provenite din venituri proprii, precum si cele rezultate din raporturi juridice contractuale se executa prin organe proprii, acestea fiind abilitate sa duca la îndeplinire masurile asiguratorii si sa efectueze procedura de executare silita, potrivit prevederilor prezentului cod.

(4) Organele prevazute la alin. (2) si (3) sunt denumite în continuare organe de executare silita.

(5) Pentru efectuarea procedurii de executare silita este competent organul de executare în a carui raza teritoriala se gasesc bunurile urmaribile, coordonarea întregii executari revenind organului de executare în a carui raza teritoriala își are domiciliul fiscal debitorul. În cazul în care executarea silita se face prin poprire, organul de executare coordonator poate proceda la aplicarea acestei masuri de executare asupra tertului poprit, indiferent de locul unde își are domiciliul fiscal.

(6) Atunci când se constata ca exista pericolul evident de înstrainare, substituie sau de sustragere de la executare silita a bunurilor si veniturilor urmaribile ale debitorului, organul de executare în a carui raza teritoriala se afla domiciliul fiscal al debitorului poate proceda la indisponibilizarea si executarea silita a acestora, indiferent de locul în care se gasesc bunurile.

(7) Organul de executare coordonator va sesiza în scris celelalte organe prevazute la alin. (5), comunicându-le titlul executoriu în copie certificata, situatia debitorului, contul în care se vor vira sumele încasate, precum si orice alte date utile pentru identificarea debitorului si a bunurilor ori veniturilor urmaribile.

(8) În cazul în care asupra acelorasi venituri ori bunuri ale debitorului a fost pornita executarea, atât pentru realizarea titlurilor executorii privind creante fiscale, cât si pentru titluri ce se executa în conditiile prevazute de alte dispozitii legale, executarea silita se va face, potrivit dispozitiilor prezentului cod, de catre organele de executare prevazute de acesta. Dispozitiile legii privind procedura reorganizarii judiciare si a falimentului se aplica în mod corespunzator.

(9) Când se constata ca domiciliul sau sediul debitorului se afla în raza teritoriala a altui organ de executare, titlul executoriu împreuna cu dosarul executarii vor fi trimise acestuia, înștiintându-se, daca este cazul, organul de la care s-a primit titlul executoriu.

ARTICOLUL 127

Executarea silita în cazul debitorilor solidari

(1) Organul de executare coordonator, în cazul debitorilor solidari, este cel în a carui raza teritoriala își are domiciliul fiscal debitorul despre care exista indicii ca detine mai multe venituri sau bunuri urmaribile.

(2) Organul de executare coordonator înscrie în întregime debitul în evidentele sale si ia masuri de executare silita, comunicând întregul debit fiecarui organ de executare în a carui raza teritoriala domiciliuza sau își au sediul ceilalti codebitori, aplicându-se dispozitiile art. 126.

(3) Organele de executare sesizate carora li s-a comunicat debitul, dupa înscrierea acestuia într-o evidenta nominala, vor lua masuri de executare silita si vor comunica organului de executare coordonator sumele realizate în contul debitorului, în termen de 10 zile de la realizarea acestora.

(4) Daca organul de executare coordonator, care tine evidenta întregului debit, constata ca acesta a fost realizat prin actele de executare silita facute de el însusi si de celelalte organe sesizate potrivit alin. (3), el este obligat sa ceara în scris acestora din urma sa înceteze de îndata executarea silita.

ARTICOLUL 128

Executorii fiscali

(1) Executarea silita se face de organul de executare competent prin intermediul executorilor fiscali. Acestia trebuie sa detina o legitimatie de serviciu pe care trebuie sa o prezinte în exercitarea activitatii.

(2) Executorul fiscal este împuternicit în fata debitorului si a tertilor prin legitimatia de executor fiscal si delegatie emisa de organul de executare silita.

(3) În exercitarea atributiilor ce le revin, pentru aplicarea procedurilor de executare silita, executorii fiscali pot:

a) sa intre în orice incinta de afaceri a debitorului, persoana juridica, sau în alte incinte unde acesta își pastreaza bunurile, în scopul identificarii bunurilor sau valorilor care pot fi executate silit, precum si sa analizeze evidenta contabila a debitorului în scopul identificarii tertilor care datoreaza sau detin în pastrare venituri ori bunuri ale debitorului;

b) sa intre în toate încaperile în care se gasesc bunuri sau valori ale debitorului, persoana fizica, precum si sa cerceteze toate locurile în care acesta își pastreaza bunurile;

c) sa solicite si sa cerceteze orice document sau element material care poate constitui o proba în determinarea bunurilor proprietate a debitorului.

(4) Executorul fiscal poate intra în încaperile ce reprezinta domiciliul sau resedinta unei persoane fizice, cu consimtamântul acesteia, iar în caz de refuz, organul de executare va cere autorizarea instantei judecatoresti competente potrivit dispozitiilor [Codului](#) de procedura civila.

(5) Accesul executorului fiscal în locuinta, în incinta de afaceri sau în orice alta încapere a debitorului, persoana fizica sau juridica, se poate efectua între orele 6,00-20,00, în orice zi lucratoare. Executarea începuta va putea continua în aceeasi zi sau în zilele urmatoare. În cazuri temeinic justificate de pericolul înstrainarii unor bunuri, accesul în încaperile debitorului va avea loc si la alte ore decât cele mentionate, precum si în zilele nelucratoare, în baza autorizatiei prevazute la alin. (4).

(6) În absenta debitorului sau daca acesta refuza accesul în oricare dintre încaperile prevazute la alin. (3), executorul fiscal poate sa patrunda în acestea în prezenta unui reprezentant al politiei ori al jandarmeriei sau a altui agent al fortei publice si a doi martori majori, fiind aplicabile prevederile alin. (4) si (5).

ARTICOLUL 129

Executarea silita împotriva unei asocieri fara personalitate juridica

Pentru executarea silita a creantelor fiscale datorate de o asociere fara personalitate juridica, chiar daca exista un titlu executoriu pe numele asocierii, pot fi executate silit atât bunurile mobile si imobile ale asocierii, cât si bunurile personale ale membrilor acesteia.

ARTICOLUL 130

Titlul executoriu si conditiile pentru începerea executarii silita

(1) Executarea silita a creantelor fiscale se efectueaza numai în temeiul unui titlu executoriu emis de organul fiscal competent sau al unui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.

(2) Titlul de creanta devine titlu executoriu la data la care creanta fiscala este scadenta prin expirarea termenului de plata prevazut de lege sau stabilit de organul competent ori în alt mod prevazut de lege.

(3) Executarea silita începe numai dupa ce debitorul a fost înstiintat sa plateasca, iar dupa înstiintare au trecut 15 zile de la comunicare.

(4) Actul prevazut la alin. (1), în cuprinsul caruia s-a înscris creanta fiscala, denumit titlu executoriu, va contine, pe lângă elementele prevazute la art. 38 alin. (2), urmatoarele: codul de identificare fiscala; domiciliul fiscal al acestuia, precum si orice alte date de identificare; cuantumul si natura sumelor datorate si neachitate; temeiul legal al puterii executorii a titlului.

(5) Pentru debitorii obligati în mod solidar la plata creantelor fiscale se va întocmi un singur titlu executoriu.

(6) Titlurile executorii emise de alte organe competente, care privesc creante fiscale, se transmit în termen de cel mult 30 de zile de la emitere, spre executare silita, potrivit legii, organelor prevazute la art. 126.

(7) În cazul în care titlurile executorii emise de alte organe decât cele prevazute la art. 31 alin. (1) nu cuprind unul dintre urmatoarele elemente: numele si prenumele sau denumirea debitorului, codul numeric personal, codul unic de înregistrare, domiciliul sau sediul, cuantumul sumei datorate, temeiul legal, semnatura organului care l-a emis si dovada comunicarii acestora, organul de executare va restitui de îndata titlurile executorii organelor

emitente.

(8) În cazul în care titlul executoriu i-a fost transmis spre executare de către un alt organ, organul de executare îi va confirma primirea, în termen de 30 de zile.

ARTICOLUL 131

Reguli privind executarea silita

(1) Executarea silita se poate întinde asupra tuturor veniturilor și bunurilor proprietate a debitorului, urmaribile potrivit legii, iar valorificarea acestora se efectuează numai în măsura necesară pentru realizarea creanțelor fiscale și a cheltuielilor de executare.

(2) Bunurile supuse unui regim special de circulație pot fi urmărite numai cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

(3) În cadrul procedurii de executare silita se pot folosi succesiv sau concomitent modalitățile de executare silita prevăzute de prezentul cod.

(4) Executarea silita a creanțelor fiscale nu se primează.

(5) Executarea silita se desfășoară până la stingerea creanțelor fiscale înscrise în titlul executoriu, inclusiv a dobânzilor, penalităților de întârziere ori a altor sume, datorate sau acordate potrivit legii prin acesta, precum și a cheltuielilor de executare.

(6) În cazul în care prin titlul executoriu sunt prevăzute, după caz, dobânzi, penalități de întârziere sau alte sume, fără să fi fost stabilit cuantumul acestora, ele vor fi calculate de către organul de executare și consemnate într-un proces-verbal care constituie titlu executoriu, care se comunică debitorului.

(7) Fata de terți, inclusiv fata de stat, o garanție reală și celelalte sarcini reale asupra bunurilor au un grad de prioritate care se stabilește de la momentul în care acestea au fost făcute publice prin oricare dintre metodele prevăzute de lege.

ARTICOLUL 132

Obligatia de informare

În vederea începerii executării silita, organul de executare competent se poate folosi de mijloacele de probă prevăzute la art. 43, în vederea determinării averii și a venitului debitorului. La cererea organului fiscal, debitorul este obligat să furnizeze în scris, pe propria răspundere, informațiile solicitate.

ARTICOLUL 133

Precizarea naturii debitului

În toate actele de executare silita trebuie să se indice titlul executoriu și să se arate natura și cuantumul debitului ce face obiectul executării.

ARTICOLUL 134

Somatia

(1) Executarea silita începe prin comunicarea somatiei. Dacă în termen de 15 zile de la comunicarea somatiei nu se stinge debitul, se continuă măsurile de executare silita. Somatia este însoțită de un exemplar al titlului executoriu.

(2) Somatia cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 38 alin. (2), următoarele: numărul dosarului de executare; suma pentru care se începe executarea silita; termenul în care cel somat urmează să plătească suma prevăzută în titlul executoriu, precum și indicarea consecințelor nerespectării acesteia.

ARTICOLUL 135

Drepturi și obligații ale tertului

Tertul nu se poate opune sechestrării unui bun al debitorului, invocând un drept de gaj, drept de ipoteca sau un privilegiu. Tertul va participa la distribuirea sumelor rezultate din valorificarea bunului, potrivit legii.

ARTICOLUL 136

Evaluarea bunurilor supuse executării silite

(1) Înaintea valorificării bunurilor acestea vor fi evaluate. În acest scop organul de executare va apela la organe și persoane de specialitate, a căror selectare nu este supusă reglementărilor privind achizițiile publice și care sunt obligate să își îndeplinească atribuțiile ce le revin în acest sens.

(2) Organul de executare va actualiza pretul de evaluare ținând cont de rata inflației.

(3) Atunci când se considera necesar, organul de executare va proceda la o nouă evaluare.

ARTICOLUL 137

Suspendarea sau încetarea executării silite

(1) Executarea silită se poate suspenda, întrerupe sau poate înceta în cazurile prevăzute de prezentul cod.

(2) Executarea silită se suspenda:

a) când suspendarea a fost dispusă de instanța sau de creditor, în condițiile legii;

b) la data comunicării aprobării înlesnirii la plată, în condițiile legii;

c) în cazul prevăzut la art. 145;

d) în alte cazuri prevăzute de lege.

(3) Executarea silită se întrerupe:

a) la data declarării stării de insolvență a debitorului;

b) în alte cazuri prevăzute de lege.

(4) Executarea silită încetează dacă:

a) s-au stins integral obligațiile fiscale prevăzute în titlul executoriu, inclusiv obligațiile de plată accesorii, cheltuielile de executare și orice alte sume stabilite în sarcina debitorului, potrivit legii;

b) a fost desființat titlul executoriu;

c) în alte cazuri prevăzute de lege.

(5) În cazul în care popririle înființate de organul de executare generează imposibilitatea debitorului de a-și continua activitatea economică, cu consecințe sociale deosebite, creditorul fiscal poate dispune, la cererea debitorului și ținând seama de motivele invocate de acesta, suspendarea temporară, totală sau parțială a executării silite prin poprirea conturilor bancare.

(6) O dată cu cererea de suspendare prevăzută la alin. (5) debitorul va indica bunurile libere de orice sarcini, oferite în vederea sechestrării, sau alte garanții prevăzute de lege.

SECȚIUNEA a 2-a

Executarea silită prin poprire

ARTICOLUL 138

Executarea silită a sumelor ce se cuvin debitorilor

(1) Sunt supuse executării silite prin poprire orice sume urmaribile reprezentând venituri și disponibilități banesti în lei și în valută, titluri de valoare sau alte bunuri mobile necorporale, deținute și/sau datorate, cu orice titlu, debitorului de către terțe persoane sau pe care acestea le vor datora și/sau deține în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

(2) În cazul sumelor urmaribile reprezentând venituri și disponibilități în valută, bancile sunt autorizate să efectueze convertirea în lei a sumelor în valută, fără consimțământul titularului de cont, la cursul de schimb afișat de acestea pentru ziua respectivă.

(3) Sumele ce reprezintă venituri banesti ale debitorului persoană fizică, realizate ca

angajat, pensiile de orice fel, precum si ajutoarele sau indemnizatiile cu destinatie speciala sunt supuse urmaririi numai în conditiile prevazute de [Codul](#) de procedura civila.

(4) Poprirea asupra veniturilor debitorilor persoane fizice sau persoane juridice se înfiintea de catre organul de executare printr-o adresa care va fi trimisa prin scrisoare recomandata, cu dovada de primire, tertului poprit, împreuna cu o copie certificata de pe titlul executoriu. Totodata va fi înstiintat si debitorul despre înfiintarea popririi.

(5) Poprirea nu este supusa validarii.

(6) Poprirea înfiintata anterior, ca masura asiguratorie, devine executorie prin comunicarea copiei certificate de pe titlul executoriu, facuta tertului poprit, si înstiintarea despre aceasta a debitorului.

(7) Tertul poprit este obligat ca, în termen de 5 zile de la primirea comunicarii ce i s-a facut potrivit alin. (4) si (6), sa înstiinteze organul de executare daca datoreaza vreo suma de bani cu orice titlu debitorului.

(8) Poprirea se considera înfiintata la data la care tertul poprit, prin înstiintarea trimisa organului de executare, confirma ca datoreaza sume de bani debitorului sau la data expirarii termenului prevazut la alin. (7).

(9) Dupa înfiintarea popririi tertul poprit este obligat sa faca de îndata retinerile prevazute de lege si sa vireze sumele retinute în contul indicat de organul de executare, comunicând totodata în scris despre existenta altor creditori.

(10) În cazul în care sumele datorate debitorului sunt poprite de mai multi creditori, tertul poprit îi va anunta în scris despre aceasta pe creditori si va proceda la distribuirea sumelor potrivit ordinii de preferinta prevazute la art. 160.

(11) Pentru stingerea creantelor fiscale debitorii detinatori de conturi bancare pot fi urmariti prin poprire asupra conturilor bancare, prevederile alin. (4) aplicându-se în mod corespunzator. În acest caz, o data cu comunicarea somatiei si a titlului executoriu, facuta debitorului potrivit art. 39, o copie certificata de pe acest titlu va fi comunicata bancii la care se afla deschis contul debitorului. Despre aceasta masura va fi înstiintat si debitorul.

(12) În masura în care este necesar, pentru achitarea sumei datorate la data sesizarii bancii potrivit alin. (11), sumele existente, precum si cele viitoare provenite din încasarile zilnice în conturile în lei si în valuta sunt indisponibilizate. Din momentul indisponibilizarii, respectiv de la data si ora primirii adresei de înfiintare a popririi asupra disponibilitatilor banesti, bancile nu vor proceda la decontarea documentelor de plata primite, respectiv la debitarea conturilor debitorilor, si nu vor accepta alte plati din conturile acestora pâna la achitarea integrala a obligatiilor fiscale, cu exceptia sumelor necesare platii drepturilor salariale.

(13) Daca debitorul face plata în termenul prevazut în somatie, organul de executare va înstiinta de îndata în scris bancile pentru sistarea totala sau partiala a indisponibilizarii conturilor si retinerilor. În caz contrar banca este obligata sa procedeze conform dispozitiilor alin. (12).

(14) În situatia în care titlurile executorii nu pot fi onorate în aceeasi zi, bancile vor urmari executarea acestora din încasarile zilnice realizate în contul debitorului.

(15) Dispozitiile alin. (10) se aplica în mod corespunzator.

ARTICOLUL 139

Executarea silita a tertului poprit

(1) Daca tertul poprit înstiinteaza organul de executare ca nu datoreaza vreo suma de bani debitorului urmarit sau nu respecta dispozitiile art. 138 alin. (9)-(15), precum si în cazul în care invoca alte neregularitati în legatura cu drepturile si obligatiile partilor privind înfiintarea popririi, instanta judecatoreasca în a carei raza teritoriala se afla domiciliul sau sediul tertului poprit, la cererea organului de executare ori a altei parti interesate, pe baza probelor administrate, va pronunta mentinerea sau desfiintarea popririi.

(2) Judecata se face de urgenta si cu precadere.

(3) Pe baza hotarârii de mentinere a popririi, care constituie titlu executoriu, organul de executare poate începe executarea silita a tertului poprit, în conditiile prezentului cod.

SECTIUNEA a 3-a

Executarea silita a bunurilor mobile

ARTICOLUL 140

Executarea silita a bunurilor mobile

(1) Sunt supuse executarii silite orice bunuri mobile ale debitorului, cu exceptiile prevazute de lege.

(2) În cazul debitorului persoana fizica nu pot fi supuse executarii silite, fiind necesare vietii si muncii debitorului, precum si familiei sale:

a) bunurile mobile de orice fel care servesc la continuarea studiilor si la formarea profesionala, precum si cele strict necesare exercitarii profesiei sau a altei ocupatii cu caracter permanent, inclusiv cele necesare desfasurarii activitatii agricole, cum sunt uneltele, semintele, îngrasamintele, furajele si animalele de productie si de lucru;

b) bunurile strict necesare uzului personal sau casnic al debitorului si familiei sale, precum si obiectele de cult religios, daca nu sunt mai multe de acelasi fel;

c) alimentele necesare debitorului si familiei sale pe timp de doua luni, iar daca debitorul se ocupa exclusiv cu agricultura, alimentele strict necesare pâna la noua recolta;

d) combustibilul necesar debitorului si familiei sale pentru încalzit si pentru prepararea hranei, socotit pentru 3 luni de iarna;

e) obiectele necesare persoanelor cu handicap sau destinate îngrijirii persoanelor bolnave;

f) bunurile declarate neurmaribile prin alte dispozitii legale.

(3) Bunurile debitorului persoana fizica necesare desfasurarii activitatii de comert nu sunt exceptate de la executare silita.

(4) Executarea silita a bunurilor mobile se face prin sechestrarea si valorificarea acestora, chiar daca acestea se afla la un tert. Sechestrul se instituie printr-un proces-verbal.

(5) Pentru bunurile mobile anterior sechestrate ca masura asiguratorie nu este necesara o noua sechestrare.

(6) Executorul fiscal, la începerea executarii silite, este obligat sa verifice daca bunurile prevazute la alin. (5) se gasesc la locul aplicarii sechestrului si daca nu au fost substituite sau degradate, precum si sa sechestreze alte bunuri ale debitorului, în cazul în care cele gasite la verificare nu sunt suficiente pentru stingerea creantei.

(7) Bunurile nu vor fi sechestrate daca prin valorificarea acestora nu s-ar putea acoperi decât cheltuielile executarii silite.

(8) Prin sechestrul înfiintat asupra bunurilor mobile, creditorul fiscal dobândește un drept de gaj care confera acestuia în raport cu alti creditori aceleasi drepturi ca si dreptul de gaj în sensul prevederilor dreptului comun.

(9) De la data întocmirii procesului-verbal de sechestr, bunurile sechestrate sunt indisponibilizate. Cât timp dureaza executarea silita debitorul nu poate dispune de aceste bunuri decât cu aprobarea data, potrivit legii, de organul competent. Nerespectarea acestei interdictii atrage raspunderea, potrivit legii, a celui în culpa.

(10) Actele de dispozitie care ar interveni ulterior indisponibilizarii prevazute la alin. (9) sunt lovite de nulitate absoluta.

(11) În cazurile în care nu au fost luate masuri asiguratorii pentru realizarea integrala a creantei fiscale si la începerea executarii silite se constata ca exista pericolul evident de înstrainare, substituire sau sustragere de la urmarire a bunurilor urmaribile ale debitorului, sechestrarea lor va fi aplicata o data cu comunicarea somatiei.

ARTICOLUL 141

Procesul-verbal de sechestr

(1) Procesul-verbal de sechestr va cuprinde:

a) denumirea organului de executare, indicarea locului, a datei si a orei când s-a facut

sechestrul;

b) numele si prenumele executorului fiscal care aplica sechestrul, numarul legitimatiei si al delegatiei;

c) numarul dosarului de executare, data si numarul de înregistrare a somatiei, precum si titlul executoriu în baza caruia se face executarea silita;

d) temeiul legal în baza caruia se face executarea silita;

e) sumele datorate pentru a caror executare silita se aplica sechestrul, inclusiv cele reprezentând dobânzi si penalitati de întârziere, mentionându-se si cota acestora, precum si actul normativ în baza caruia a fost stabilita obligatia de plata;

f) numele, prenumele si domiciliul debitorului persoana fizica ori, în lipsa acestuia, ale persoanei majore ce locuieste împreuna cu debitorul sau denumirea si sediul debitorului, numele, prenumele si domiciliul altor persoane majore care au fost de fata la aplicarea sechestrului, precum si alte elemente de identificare a acestor persoane;

g) descrierea bunurilor mobile sechestrate si indicarea valorii estimative a fiecaruia, dupa aprecierea executorului fiscal, pentru identificarea si individualizarea acestora, mentionându-se starea de uzura si eventualele semne particulare ale fiecarui bun, precum si daca s-au luat masuri spre neschimbare, cum sunt punerea de sigilii, custodia ori ridicarea de la locul unde se afla, sau de administrare ori conservare a acestora, dupa caz;

h) mentiunea ca evaluarea se va face înaintea începerii procedurii de valorificare, în cazul în care executorul fiscal nu a putut evalua bunul deoarece acesta necesita cunostinte de specialitate;

i) mentiunea facuta de debitor privind existenta sau inexistenta unui drept de gaj, ipoteca ori privilegiu, dupa caz, constituit în favoarea unei alte persoane pentru bunurile sechestrate;

j) numele, prenumele si adresa persoanei careia i s-au lasat bunurile, precum si locul de depozitare a acestora, dupa caz;

k) eventualele obiectii facute de persoanele de fata la aplicarea sechestrului;

l) mentiunea ca, în cazul în care în termen de 15 zile de la data încheierii procesului-verbal de sechestrul debitorul nu plateste obligatiile fiscale, se va trece la valorificarea bunurilor sechestrate;

m) semnatura executorului fiscal care a aplicat sechestrul si a tuturor persoanelor care au fost de fata la sechestrare. Daca vreuna dintre aceste persoane nu poate sau nu vrea sa semneze, executorul fiscal va mentiona aceasta împrejurare.

(2) Câte un exemplar al procesului-verbal de sechestrul se preda debitorului sub semnatura sau i se comunica la domiciliul ori sediul acestuia, precum si, atunci când este cazul, custodelui, acesta din urma semnând cu mentiunea de primire a bunurilor în pastrare.

(3) În vederea valorificarii organul de executare este obligat sa verifice daca bunurile sechestrate se gasesc la locul mentionat în procesul-verbal de sechestrul, precum si daca nu au fost substituite sau degradate.

(4) Când bunurile sechestrate gasite cu ocazia verificarii nu sunt suficiente pentru realizarea creantei fiscale, organul de executare va face investigatiile necesare pentru identificarea si urmarirea altor bunuri ale debitorului.

(5) Daca se constata ca bunurile nu se gasesc la locul mentionat în procesul-verbal de sechestrul sau daca au fost substituite sau degradate, executorul fiscal încheie un proces-verbal de constatare. Pentru bunurile gasite cu prilejul investigatiilor efectuate conform alin. (4) se va încheia procesul-verbal de sechestrul.

(6) Daca se sechestreaza si bunuri gajate pentru garantarea creantelor altor creditori, organul de executare le va trimite si acestora câte un exemplar din procesul-verbal de sechestrul.

(7) Executorul fiscal care constata ca bunurile fac obiectul unui sechestrul anterior va consemna aceasta în procesul-verbal, la care va anexa o copie de pe procesele-verbale de sechestrul respective. Prin acelasi proces-verbal executorul fiscal va declara sechestrate, când este necesar, si alte bunuri pe care le va identifica.

(8) Bunurile înscrise în procesele-verbale de sechestrul încheiate anterior se considera sechestrate si în cadrul noii executari silita.

(9) În cazul în care executorul fiscal constata ca în legatura cu bunurile sechestrate s-au savârsit fapte care pot constitui infractiuni va consemna aceasta în procesul-verbal de sechestrul si va sesiza de îndata organele de urmarire penala competente.

ARTICOLUL 142

Custodele

(1) Bunurile mobile sechestrate vor putea fi lasate în custodia debitorului, a creditorului sau a altei persoane desemnate de organul de executare sau de executorul fiscal, dupa caz, ori vor fi ridicate si depozitate de catre acesta. Atunci când bunurile sunt lasate în custodia debitorului sau a altei persoane desemnate conform legii si când se constata ca exista pericol de substituie ori de degradare, executorul fiscal poate aplica sigiliul asupra bunurilor.

(2) În cazul în care bunurile sechestrate constau în sume de bani în lei sau în valuta, titluri de valoare, obiecte din metale pretioase, pietre pretioase, obiecte de arta, colectii de valoare, acestea se ridica si se depun, cel târziu a doua zi lucratoare, la unitatile specializate.

(3) Cel care primeste bunurile în custodie va semna procesul-verbal de sechestrul.

(4) În cazul în care custodele este o alta persoana decât debitorul sau creditorul, organul de executare îi va stabili acestuia o remuneratie tinând seama de activitatea depusa.

SECTIUNEA a 4-a

Executarea silita a bunurilor imobile

ARTICOLUL 143

Executarea silita a bunurilor imobile

(1) Sunt supuse executarii silite bunurile imobile proprietate a debitorului.

(2) Executarea silita imobiliara se întinde de plin drept si asupra bunurilor accesorii bunului imobil, prevazute de [Codul](#) civil. Bunurile accesorii nu pot fi urmarite decât o data cu imobilul.

(3) În cazul debitorului persoana fizica nu poate fi supus executarii silite spatiul minim locuit de debitor si familia sa, stabilit în conformitate cu normele legale în vigoare.

(4) Dispozitiile alin. (3) nu sunt aplicabile în cazurile în care executarea silita se face pentru stingerea creantelor fiscale rezultate din savârsirea de infractiuni.

(5) Executorul fiscal care aplica sechestrul încheie un proces-verbal de sechestrul, dispozitiile art. 140 alin. (9) si (10) si ale art. 141 alin. (1) si (2) fiind aplicabile.

(6) Sechestrul aplicat asupra bunurilor imobile în temeiul alin. (5) constituie ipoteca legala.

(7) Dreptul de ipoteca confera creditorului fiscal în raport cu alti creditori aceleasi drepturi ca si dreptul de ipoteca, în sensul prevederilor dreptului comun.

(8) Pentru bunurile imobile sechestrate organul de executare care a instituit sechestrul va solicita de îndata biroului de carte funciara efectuarea inscriptiei ipotecare, anexând un exemplar al procesului-verbal de sechestrul.

(9) Biroul de carte funciara va comunica organelor de executare, la cererea acestora, celelalte drepturi reale si sarcini care greveaza imobilul urmarit, precum si titularii acestora, care vor fi înstiintati de catre organul de executare si chemati la termenele fixate pentru vânzarea bunului imobil si distribuirea pretului.

(10) Creditorii debitorului, altii decât titularii drepturilor mentionate la alin. (9), sunt obligati ca, în termen de 30 de zile de la înscrierea procesului-verbal de sechestrul al bunului imobil în evidentele de publicitate imobiliara, sa comunice în scris organului de executare titlurile pe care le au pentru bunul imobil respectiv.

ARTICOLUL 144

Instituirea administratorului-sechestrul

(1) La instituirea sechestrului si în tot cursul executarii silite, organul de executare poate numi un administrator-sechestrul, daca aceasta masura este necesara pentru administrarea

imobilului urmarit, a chiriilor, a arendeii si a altor venituri obtinute din administrarea acestuia, inclusiv pentru apararea în litigii privind imobilul respectiv.

(2) Administrator-sechestrului poate fi numit creditorul, debitorul ori alta persoana fizica sau juridica.

(3) Administratorul-sechestrului va consemna veniturile încasate potrivit alin. (1) la unitatile abilitate si va depune recipisa la organul de executare.

(4) Când administrator-sechestrului este numita o alta persoana decât creditorul sau debitorul, organul de executare îi va fixa o remuneratie tinând seama de activitatea depusa.

ARTICOLUL 145

Suspendarea executarii silite a bunurilor imobile

(1) După primirea procesului-verbal de sechestrul, debitorul poate solicita organului de executare, în termen de 15 zile de la comunicare, sa îi aprobe ca plata integrala a creantelor fiscale sa se faca din veniturile bunului imobil urmarit sau din alte venituri ale sale pe timp de cel mult 6 luni.

(2) De la data aprobarii cererii debitorului, executarea silita începuta asupra bunului imobil se suspenda.

(3) Pentru motive temeinice organul de executare poate relua executarea silita imobiliara înainte de expirarea termenului de 6 luni.

(4) Dacă debitorul persoana juridica caruia i s-a aprobat suspendarea conform prevederilor alin. (2) se sustrage ulterior de la executare silita sau își provoaca insolabilitatea, se vor aplica în mod corespunzator prevederile art. 25.

SECTIUNEA a 5-a

Executarea silita a altor bunuri

ARTICOLUL 146

Executarea silita a fructelor neculese si a recoltelor prinse de radacini

(1) Executarea silita a fructelor neculese si a recoltelor prinse de radacini, care sunt ale debitorului, se efectueaza în conformitate cu prevederile prezentului cod privind bunurile imobile.

(2) Pentru executarea silita a recoltelor si a fructelor culese sunt aplicabile prevederile prezentului cod privind bunurile mobile.

(3) Organul de executare va hotărî, după caz, valorificarea fructelor neculese sau a recoltelor asa cum sunt prinse de radacini sau după ce vor fi culese.

ARTICOLUL 147

Executarea silita a unui ansamblu de bunuri

(1) Bunurile mobile si/sau imobile proprietate a debitorului pot fi valorificate în ansamblu dacă organul de executare apreciaza ca astfel acestea pot fi vândute în conditii mai avantajoase.

(2) Pentru executarea silita a bunurilor prevazute la alin. (1) organul de executare va proceda la sechestrarea acestora, potrivit prevederilor prezentului cod.

(3) Prevederile sectiunii a 3-a privind executarea silita a bunurilor mobile si ale sectiunii a 4-a privind executarea silita a bunurilor imobile, precum si ale art. 154 privind plata în rate se aplica în mod corespunzator.

SECTIUNEA a 6-a

Valorificarea bunurilor

ARTICOLUL 148

Valorificarea bunurilor sechestrate

(1) În cazul în care creanta fiscală nu este stinsă în termen de 15 zile de la data încheierii procesului-verbal de sechestră, se va proceda, fără efectuarea altei formalități, la valorificarea bunurilor sechestrate, cu excepția situațiilor în care, potrivit legii, s-a dispus desființarea sechestrului, suspendarea sau amânarea executării silite.

(2) Pentru a realiza executarea silită cu rezultate cât mai avantajoase, ținând seama atât de interesul legitim și imediat al creditorului, cât și de drepturile și obligațiile debitorului urmărit, organul de executare va proceda la valorificarea bunurilor sechestrate în una dintre modalitățile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare și care, față de datele concrete ale cauzei, se dovedește a fi mai eficientă.

(3) În sensul alin. (2) organul de executare competent va proceda la valorificarea bunurilor sechestrate prin:

- a)** înțelegerea părților;
- b)** vânzare în regim de consignatie a bunurilor mobile;
- c)** vânzare directă;
- d)** vânzare la licitație;
- e)** alte modalități admise de lege, inclusiv valorificarea bunurilor prin case de licitații, agenții imobiliare sau societăți de brokeraj, după caz.

(4) Dacă au fost sechestrate bunuri perisabile sau supuse degradării, acestea pot fi vândute în regim de urgență.

(5) Dacă din cauza unei contestații sau a unei învoielii între părți data, locul sau ora vânzării directe sau la licitație a fost schimbată de organul de executare, se vor face alte publicații și anunțuri, potrivit art. 151.

(6) Vânzarea bunurilor sechestrate se face numai către persoane fizice sau juridice care nu au obligații fiscale restante.

(7) În sensul alin. (6), în categoria obligațiilor fiscale restante nu se cuprind obligațiile fiscale pentru care s-au acordat, potrivit legii, reduceri, amânări sau esalonări la plată.

ARTICOLUL 149

Valorificarea bunurilor potrivit înțelegerii părților

(1) Valorificarea bunurilor potrivit înțelegerii părților se realizează de debitorul însuși, cu acordul organului de executare, astfel încât să se asigure o recuperare corespunzătoare a creanței fiscale. Debitorul este obligat să prezinte în scris organului de executare propunerile ce i s-au făcut și nivelul de acoperire a creanțelor fiscale, indicând numele și adresa potențialului cumpărător, precum și termenul în care acesta din urmă va achita pretul propus.

(2) Pretul propus de cumpărător și acceptat de organul de executare nu poate fi mai mic decât pretul de evaluare.

(3) Organul de executare, după analiza propunerilor prevăzute la alin. (1), va comunica aprobarea indicând termenul și contul bugetar în care pretul bunului va fi virat de cumpărător.

(4) Indisponibilizarea prevăzută la art. 140 alin. (9) și (10) se ridică după creditarea contului bugetar menționat la alin. (3).

ARTICOLUL 150

Valorificarea bunurilor prin vânzare directă

(1) Valorificarea bunurilor prin vânzare directă se poate realiza în următoarele cazuri:

- a)** pentru bunurile prevăzute la art. 148 alin. (4);
- b)** înainte începerii procedurii de valorificare prin licitație, dacă se recuperează integral creanța fiscală;
- c)** pe parcursul procedurii de valorificare prin licitație sau după finalizarea ei, dacă bunul nu a fost vândut și o persoană oferă cel puțin pretul de evaluare.

(2) Vânzarea directă se realizează prin încheierea unui proces-verbal care constituie titlu de proprietate.

(3) În cazul în care organul de executare înregistrează în condițiile prevăzute la alin. (1) mai multe cereri, va vinde bunul persoanei care oferă cel mai mare preț față de prețul de evaluare.

ARTICOLUL 151

Vânzarea bunurilor la licitație

(1) Pentru valorificarea bunurilor sechestrate prin vânzare la licitație organul de executare este obligat să efectueze publicitatea vânzării cu cel puțin 10 zile înainte de data fixată pentru desfășurarea licitației.

(2) Publicitatea vânzării se realizează prin afisarea anunțului privind vânzarea la sediul organului de executare, al primăriei în a cărei rază teritorială se află bunurile sechestrate, la sediul și domiciliul debitorului, la locul vânzării, dacă acesta este altul decât cel unde se află bunurile sechestrate, pe imobilul scos la vânzare, în cazul vânzării bunurilor imobile, și prin anunțuri într-un cotidian național de largă circulație, într-un cotidian local, în pagina de Internet sau, după caz, în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, precum și prin alte modalități prevăzute de lege.

(3) Despre data, ora și locul licitației vor fi înștiințati și debitorul, custodele, administratorul sechestrului, precum și titularii drepturilor reale și ai sarcinilor care grevează bunul urmărit.

(4) Anunțul privind vânzarea cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 38 alin. (2), și următoarele:

- a)** numărul dosarului de executare silită;
- b)** bunurile care se oferă spre vânzare și descrierea lor sumară;
- c)** prețul de evaluare ori prețul de pornire a licitației, în cazul vânzării la licitație, pentru fiecare bun oferit spre vânzare;
- d)** indicarea, dacă este cazul, a drepturilor reale și a privilegiilor care grevează bunurile;
- e)** data, ora și locul vânzării;
- f)** invitația, pentru toți cei care pretind vreun drept asupra bunurilor, să înștiințeze despre aceasta organul de executare înainte de data stabilită pentru vânzare;
- g)** invitația către toți cei interesați în cumpărarea bunurilor să se prezinte la termenul de vânzare la locul fixat în acest scop și până la acel termen să prezinte oferte de cumpărare;
- h)** mențiunea că ofertanții sunt obligați să depună, în cazul vânzării prin licitație, până la termenul de vânzare, o taxă de participare reprezentând 10% din prețul de pornire a licitației;
- i)** mențiunea că toți cei interesați în cumpărarea bunurilor trebuie să prezinte dovada emisă de creditorii bugetari că nu au obligații fiscale restante;
- j)** data afisării publicației de vânzare.

(5) Licitația se ține la locul unde se află bunurile sechestrate sau la locul stabilit de organul de executare, după caz.

(6) Debitorul este obligat să permităținerea licitației în spațiile pe care le deține, dacă sunt adecvate acestui scop.

(7) Pentru participarea la licitație ofertanții depun, cu cel puțin o zi înainte de data licitației, următoarele documente:

- a)** oferta de cumpărare;
- b)** dovada plății taxei de participare, potrivit alin. (11);
- c)** împuternicirea persoanei care îl reprezintă pe ofertant;
- d)** pentru persoanele juridice de naționalitate română, copie de pe certificatul unic de înregistrare eliberat de oficiul registrului comerțului;
- e)** pentru persoanele juridice străine, actul de înmatriculare tradus în limba română;
- f)** pentru persoanele fizice române, copie de pe actul de identitate;
- g)** pentru persoanele fizice străine, copie de pe pasaport;
- h)** dovada, emisă de creditorii fiscali, că nu are obligații fiscale restante.

(8) Prețul de pornire a licitației este prețul de evaluare pentru prima licitație, diminuat cu 25% pentru a doua licitație și cu 50% pentru a treia licitație.

(9) Licitatia începe de la cel mai mare pret din ofertele de cumparare scrise, daca acesta este superior celui prevazut la alin. (8), iar în caz contrar va începe de la acest din urma pret.

(10) Adjudecarea se face în favoarea participantului care a oferit cel mai mare pret, dar nu mai puțin decât pretul de pornire. În cazul prezentarii unui singur ofertant la licitatie, comisia poate sa îl declare adjudecatar daca acesta ofera cel puțin pretul de pornire a licitatiei.

(11) Taxa de participare reprezinta 10% din pretul de pornire a licitatiei si se plateste în lei la unitatea teritoriala a Trezoreriei Statului. În termen de 5 zile de la data întocmirii procesului-verbal de licitatie, organul de executare va dispune în scris restituirea taxei de participare participantilor care au depus oferte de cumparare si nu au fost declarati adjudecatori, iar în cazul adjudecarii taxa se retine în contul pretului. Taxa de participare nu se restituie ofertantilor care nu s-au prezentat la licitatie, celui care a refuzat încheierea procesului-verbal de adjudecare, precum si adjudecatarului care nu a platit pretul, retinându-se în contul organului de executare pentru acoperirea cheltuielilor de executare silita.

ARTICOLUL 152

Comisia de licitatie

(1) Vânzarea la licitatie a bunurilor sechestrate este organizata de o comisie. Atributiile comisiei si competentele acesteia sunt stabilite prin ordin al ministrului finantelor publice.

(2) La termenele fixate pentru tinerea licitatiei executorul fiscal va da citire mai întâi anuntului de vânzare si apoi ofertelor scrise primite pâna la data prevazuta la art. 151 alin. (7).

(3) Daca la prima licitatie nu s-au prezentat ofertanti sau nu s-a obtinut cel puțin pretul de pornire al licitatiei conform art. 151 alin. (8), organul de executare va fixa un termen în cel mult 30 de zile, în vederea tinerii celei de-a doua licitatii.

(4) În cazul în care nu s-a obtinut pretul de pornire nici la a doua licitatie ori nu s-au prezentat ofertanti, organul de executare va fixa un termen în cel mult 30 de zile, în vederea tinerii celei de-a treia licitatii.

(5) La a treia licitatie creditorii urmaritori sau intervenienti nu pot sa adjucece bunurile oferite spre vânzare la un pret mai mic de 50% din pretul de evaluare.

(6) Pentru fiecare termen de licitatie se va face o noua publicitate a vânzarii, conform prevederilor art. 151.

(7) Dupa licitarea fiecarui bun se va întocmi un proces-verbal privind desfasurarea si rezultatul licitatiei.

(8) În procesul-verbal prevazut la alin. (7) se vor mentiona, pe lânga elementele prevazute la art. 38 alin. (2), si urmatoarele: numele si prenumele sau denumirea cumparatorului, precum si domiciliul sau sediul acestuia; numarul dosarului de executare silita; indicarea bunurilor adjudecate, a pretului la care bunul a fost adjudecat si a taxei pe valoarea adaugata, daca este cazul; toti cei care au participat la licitatie si sumele oferite de fiecare participant, precum si, daca este cazul, mentionarea situatiilor în care vânzarea nu s-a realizat.

ARTICOLUL 153

Adjudecarea

(1) Dupa adjudecarea bunului adjudecatarul este obligat sa plateasca pretul, diminuat cu contravaloarea taxei de participare, în lei, în numerar la o unitatea a Trezoreriei Statului sau prin decontare bancara, în cel mult 5 zile de la data adjudecarii.

(2) Daca adjudecatarul nu plateste pretul, procedura vânzarii la licitatie se va relua în termen de 10 zile de la data adjudecarii. În acest caz, adjudecatarul este obligat sa plateasca cheltuielile prilejuite de noua licitatie si, în cazul în care pretul obtinut la noua licitatie este mai mic, diferenta de pret.

(3) Adjudecatarul va putea sa achite la urmatoarea licitatie pretul oferit initial, caz în care va fi obligat numai la plata cheltuielilor cauzate de noua licitatie.

(4) Daca la urmatoarea licitatie bunul nu a fost vândut, fostul adjudecatar este obligat sa plateasca toate cheltuielile prilejuite de urmarirea acestuia.

(5) Termenul prevazut la alin. (1) se aplica si în cazul valorificarii conform înțelegerii partilor sau prin vânzare directa.

ARTICOLUL 154

Plata în rate

(1) În cazul vânzării la licitație a bunurilor imobile cumpărătorii pot solicita plata pretului în rate, în cel mult 12 rate lunare, cu un avans de minimum 50% din pretul de adjudecare a bunului imobil și cu plata unei dobânzi stabilite conform prezentului cod. Organul de executare va stabili condițiile și termenele de plata a pretului în rate.

(2) Cumpărătorul nu va putea înstrăina bunul imobil decât după plata pretului în întregime și a dobânzii stabilite.

(3) În cazul neplatii avansului prevazut la alin. (1) dispozițiile art. 153 se aplica în mod corespunzător.

(4) Suma reprezentând dobânda nu stinge creanțele fiscale pentru care s-a început executarea silită și constituie venit al bugetului corespunzător creanței principale.

ARTICOLUL 155

Procesul-verbal de adjudecare

(1) În cazul vânzării bunurilor imobile, organul de executare va încheia procesul-verbal de adjudecare, în termen de cel mult 5 zile de la plata în întregime a pretului sau a avansului prevazut la art. 154 alin. (1), dacă bunul a fost vândut cu plata în rate. Procesul-verbal de adjudecare constituie titlu de proprietate, transferul dreptului de proprietate operând la data încheierii acestuia. Un exemplar al procesului-verbal de adjudecare a bunului imobil va fi trimis, în cazul vânzării cu plata în rate, biroului de carte funciara pentru a înscrie interdicția de înstrăinare și grevare a bunului până la plata integrală a pretului și a dobânzii stabilite pentru imobilul transmis, pe baza cărui se face înscrierea în cartea funciara.

(2) Procesul-verbal de adjudecare întocmit în condițiile alin. (1) va cuprinde, pe lângă elementele prevazute la art. 38 alin. (2), și următoarele mențiuni:

- a)** numărul dosarului de executare silită;
- b)** numărul și data procesului-verbal de desfășurare a licitației;
- c)** numele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul cumpărătorului;
- d)** codul de identificare fiscală a debitorului și cumpărătorului;
- e)** pretul la care s-a adjudecat bunul și taxa pe valoarea adăugată, dacă este cazul;
- f)** modalitatea de plata a diferenței de pret în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata în rate;
- g)** datele de identificare a bunului;
- h)** mențiunea că acest document constituie titlu de proprietate și că poate fi înscris în cartea funciara;
- i)** mențiunea că pentru creditor procesul-verbal de adjudecare constituie documentul pe baza cărui se emite titlul executoriu împotriva cumpărătorului care nu plătește diferența de pret, în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata pretului în rate;
- j)** semnatura cumpărătorului sau a reprezentantului sau legal, după caz.

(3) În cazul în care cumpărătorul cărui s-a încuviințat plata pretului în rate nu plătește restul de pret în condițiile și la termenele stabilite, el va putea fi executat silit pentru plata sumei datorate, în baza procesului-verbal de adjudecare care constituie titlu executoriu.

(4) În cazul vânzării bunurilor mobile, după plata pretului, executorul fiscal întocmește în termen de 5 zile un proces-verbal de adjudecare care constituie titlu de proprietate.

(5) Procesul-verbal de adjudecare întocmit în condițiile alin. (4) va cuprinde, pe lângă elementele prevazute la art. 38 alin. (2), și elementele prevazute la alin. (2), din prezentul articol, cu excepția lit. f), h) și i), precum și mențiunea că acest document constituie titlu de proprietate. Câte un exemplar al procesului-verbal de adjudecare se va transmite organului de executare coordonator și cumpărătorului.

ARTICOLUL 156

Reluarea procedurii de valorificare

(1) Dacă bunurile supuse executării silite nu au putut fi valorificate prin modalitățile prevăzute la art. 148, acestea vor fi restituite debitorului cu menținerea măsurii de indisponibilizare, până la împlinirea termenului de prescripție. În cadrul acestui termen organul de executare poate relua oricând procedura de valorificare și va putea, după caz, să ia măsura numirii, menținerii ori schimbării administratorului-sechestru ori custodelui.

(2) În cazul în care debitorii cărora urma să li se restituie bunuri potrivit alin. (1) nu se mai afla la domiciliul fiscal declarat și, în urma demersurilor întreprinse, nu au putut fi identificați, organul fiscal va proceda la înștiințarea acestora, cu procedura prevăzută pentru comunicarea prin publicitate potrivit art. 39 alin. (3), ca bunul în cauză este pastrat la dispoziția proprietarului până la împlinirea unui termen de 6 luni de la data comunicării respective, după care va fi valorificat potrivit dispozițiilor legale privind valorificarea bunurilor intrate în proprietatea privată a statului, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Cele arătate la alin. (2) vor fi consemnate într-un proces-verbal întocmit de organul fiscal.

(4) În cazul bunurilor imobile, în baza procesului-verbal prevăzut la alin. (3) în condițiile legii se va sesiza instanța judecătorească competentă cu acțiune în constatarea dreptului de proprietate privată a statului asupra bunului respectiv.

ARTICOLUL 157

Darea în plată

(1) În tot cursul executării silite asupra bunurilor imobile ale debitorului persoană juridică, inclusiv în perioada în care poate avea loc reluarea procedurii de valorificare în condițiile art. 156 alin. (1), creanțele fiscale pot fi stinse, la cererea debitorului, cu acordul creditorului fiscal, prin trecerea în proprietatea publică a statului a bunurilor imobile supuse executării silite.

(2) În scopul prevăzut la alin. (1) organul abilitat să efectueze procedura de executare silită, potrivit legii, va transmite cererea, împreună cu un exemplar al dosarului de executare silită și propunerile sale, comisiei numite prin ordin al ministrului finanțelor publice, care va decide asupra modului de soluționare a acesteia și va dispune organului abilitat să efectueze procedura de executare silită, încheierea procesului-verbal de trecere în proprietatea publică a statului a bunului imobil și stingerea creanței pentru care s-a început executarea silită.

(3) De la data depunerii cererii de către debitor până la data întocmirii procesului-verbal de trecere în proprietatea publică a statului, bunul imobil rămâne indisponibilizat.

(4) Procesul-verbal de trecere în proprietatea publică a statului a bunului imobil constituie titlu de proprietate. Operațiunea de transfer al dreptului de proprietate, ca efect al dării în plată, este scutită de taxa pe valoarea adăugată.

(5) Bunurile imobile trecute în proprietatea publică a statului conform alin. (1) pot fi date în administrare în condițiile legii.

(6) În cazul în care bunurile imobile trecute în proprietatea publică a statului conform prezentului cod au fost revendicate și restituite, potrivit legii, tertelor persoane, debitorul persoană juridică va fi obligat la plata sumelor stinse prin această modalitate.

CAPITOLUL IX

Cheltuieli

ARTICOLUL 158

Cheltuieli de executare silită

(1) Cheltuielile ocazionate cu efectuarea procedurii de executare silită sunt în sarcina debitorului.

(2) Suma cheltuielilor cu executarea silita se stabileste de organul de executare, prin proces-verbal, care constituie titlu executoriu potrivit prezentului cod, care are la baza documente privind cheltuielile efectuate.

(3) Cheltuielile de executare silita a creantelor fiscale se avanseaza de organele de executare, din bugetul acestora.

(4) Cheltuielile de executare silita care nu au la baza documente care sa ateste ca au fost efectuate în scopul executarii silita nu sunt în sarcina debitorului urmarit.

(5) Sumele recuperate în contul cheltuielilor de executare silita se fac venit la bugetul de stat.

CAPITOLUL X

Eliberarea si distribuirea sumelor realizate prin executare silita

ARTICOLUL 159

Sumele realizate din executare silita

(1) Suma realizata în cursul procedurii de executare silita reprezinta totalitatea sumelor încasate dupa comunicarea somatiei prin orice modalitate prevazuta de prezentul cod.

(2) Creantele fiscale înscrise în titlul executoriu se sting cu sumele realizate conform alin. (1), în ordinea vechimii, mai întâi creanta principala si apoi accesoriile acesteia.

(3) Daca suma ce reprezinta atât creanta fiscala, cât si cheltuielile de executare este mai mica decât suma realizata prin executare silita, cu diferenta se va proceda la compensare, potrivit art. 105, sau se restituie, la cerere, debitorului, dupa caz.

(4) Despre sumele de restituit debitorul va fi înstiintat de îndata.

ARTICOLUL 160

Ordinea de distribuire

(1) În cazul în care executarea silita a fost pornita de mai multi creditori sau când pâna la eliberarea ori distribuirea sumei rezultate din executare au depus si alti creditori titlurile lor, organele prevazute la art. 126 vor proceda la distribuirea sumei potrivit urmatoarei ordini de preferinta, daca legea nu prevede altfel:

a) creantele reprezentând cheltuielile de orice fel, facute cu urmarirea si conservarea bunurilor al caror pret se distribuie;

b) creantele reprezentând salarii si alte datorii asimilate acestora, pensiile, sumele cuvenite somerilor, potrivit legii, ajutoarele pentru întreținerea si îngrijirea copiilor, pentru maternitate, pentru incapacitate temporara de munca, pentru prevenirea îmbolnavirilor, refacerea sau întarirea sanatatii, ajutoarele de deces, acordate în cadrul asigurarilor sociale de stat, precum si creantele reprezentând obligatia de reparare a pagubelor cauzate prin moarte, vatamarea integritatii corporale sau a sanatatii;

c) creantele rezultând din obligatii de întreținere, alocatii pentru copii sau de plata a altor sume periodice destinate asigurarii mijloacelor de existenta;

d) creantele fiscale provenite din impozite, taxe, contributii si din alte sume stabilite potrivit legii, datorate bugetului de stat, bugetului trezoreriei statului, bugetului asigurarilor sociale de stat, bugetelor locale si bugetelor fondurilor speciale;

e) creantele rezultând din împrumuturi acordate de stat;

f) creantele reprezentând despagubiri pentru repararea pagubelor pricinuite proprietatii publice prin fapte ilicite;

g) creantele rezultând din împrumuturi bancare, din livrari de produse, prestari de servicii sau executari de lucrari, precum si din chirii sau arenze;

h) creantele reprezentând amenzi cuvenite bugetului de stat sau bugetelor locale;

i) alte creante.

(2) Pentru plata creantelor care au aceeasi ordine de preferinta, daca legea nu prevede altfel, suma realizata din executare se repartizeaza între creditori proportional cu creanta

fiecaruia.

ARTICOLUL 161

Reguli privind eliberarea si distribuirea

(1) Creditorii fiscali care au un privilegiu prin efectul legii si care îndeplinesc conditia de publicitate sau posesie a bunului mobil au prioritate la distribuirea sumei rezultate din vânzare fata de alti creditori care au garantii reale asupra bunului respectiv.

(2) Accesoriiile creantei principale prevazute în titlul executoriu vor urma ordinea de preferinta a creantei principale.

(3) În cazul vânzarii bunurilor grevate printr-un drept de gaj, ipoteca sau alte drepturi reale, despre care a luat cunostinta în conditiile art. 141 alin. (6) si ale art. 143 alin. (9), organul de executare este obligat sa îi înstiinteze din oficiu pe creditorii în favoarea carora au fost conservate aceste sarcini, pentru a participa la distribuirea pretului.

(4) Creditorii care nu au participat la executarea silita pot depune titlurile lor în vederea participarii la distribuirea sumelor realizate prin executare silita, numai pâna la data întocmirii de catre organele de executare a procesului-verbal privind eliberarea sau distribuirea acestor sume.

(5) Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executarea silita se va face numai dupa trecerea unui termen de 15 zile de la data depunerii sumei, când organul de executare va proceda, dupa caz, la eliberarea sau distribuirea sumei, cu înstiintarea partilor si a creditorilor care si-au depus titlurile.

(6) Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executarea silita se va consemna de executorul fiscal de îndata într-un proces-verbal, care se va semna de toti cei îndreptatiti.

(7) Cel nemulțumit de modul în care se face eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executarea silita poate cere executorului fiscal sa consemneze în procesul-verbal obiectiile sale.

(8) Dupa întocmirea procesului-verbal prevazut la alin. (6) nici un creditor nu mai este în drept sa ceara sa participe la distribuirea sumelor rezultate din executarea silita.

CAPITOLUL XI

Contestatia la executare silita

ARTICOLUL 162

Contestatia la executare silita

(1) Persoanele interesate pot face contestatie împotriva oricarui act de executare efectuat cu încălcarea prevederilor prezentului cod de catre organele de executare, precum si în cazul în care aceste organe refuza sa îndeplineasca un act de executare în conditiile legii.

(2) Contestatia poate fi facuta si împotriva titlului executoriu în temeiul caruia a fost pornita executarea, în cazul în care acest titlu nu este o hotarâre data de o instanta judecatoreasca sau de alt organ jurisdictional si daca pentru contestarea lui nu exista o alta procedura prevazuta de lege.

(3) Contestatia se introduce la instanta judecatoreasca competenta si se judeca în procedura de urgenta.

ARTICOLUL 163

Termen de contestare

(1) Contestatia se poate face în termen de 15 zile, sub sanctiunea decaderii, de la data când:

a) contestatorul a luat cunostinta de executarea ori de actul de executare pe care le contesta, din comunicarea somatiei sau din alta înstiintare primita ori, în lipsa acestora, cu ocazia efectuării executării silita sau în alt mod;

b) contestatorul a luat cunostinta, potrivit lit. a), de refuzul organului de executare de a îndeplini un act de executare;

c) cel interesat a luat cunostinta, potrivit lit. a), de eliberarea sau distribuirea sumelor pe care le contesta.

(2) Contestatia prin care o terta persoana pretinde ca are un drept de proprietate sau un alt drept real asupra bunului urmarit poate fi introdusa cel mai târziu în termen de 15 zile dupa efectuarea executarii.

(3) Neintroducerea contestatiei în termenul prevazut la alin. (2) nu îl împiedica pe cel de-al treilea sa își realizeze dreptul pe calea unei cereri separate, potrivit dreptului comun.

ARTICOLUL 164

Conditii de sesizare a instantei

(1) Contestatia la executare se face cu conditia depunerii numai de catre persoanele juridice a unei cautiuni egale cu 20% din cuantumul sumei datorate, la unitatea teritoriala a Trezoreriei Statului.

(2) Dovada privind plata cautiunii prevazute la alin. (1) va însoți în mod obligatoriu contestatia debitorului, fara de care aceasta nu va putea fi înregistrata.

(3) Verificarea cuantumului cautiunii se va efectua de judecatorul de serviciu la data înregistrarii cererii.

(4) Cautiunea se restituie în cazul admitterii în totalitate a contestatiei.

ARTICOLUL 165

Judecarea contestatiei

(1) La judecarea contestatiei instanta va cita si organul de executare în a carui raza teritoriala se gasesc bunurile urmarite ori, în cazul executarii prin poprire, își are sediul sau domiciliul tertul poprit.

(2) La cererea partii interesate instanta poate decide, în cadrul contestatiei la executare, asupra împartirii bunurilor pe care debitorul le detine în proprietate comuna cu alte persoane.

(3) Daca admite contestatia la executare, instanta, dupa caz, poate dispune anulara actului de executare contestat sau îndreptarea acestuia, anulara ori încetarea executarii însesi, anulara sau lamurirea titlului executoriu ori efectuarea actului de executare a carui îndeplinire a fost refuzata.

(4) În cazul anularii actului de executare contestat sau al încetarii executarii însesi si al anularii titlului executoriu, instanta poate dispune prin aceeasi hotarâre sa i se restituie celui îndreptatit suma ce i se cuvine din valorificarea bunurilor sau din retenirile prin poprire.

(5) În cazul respingerii contestatiei contestatorul poate fi obligat, la cererea organului de executare, la despagubiri pentru pagubele cauzate prin întârzierea executarii, iar când contestatia a fost exercitata cu rea-credinta, el va fi obligat si la plata unei amenzi de la 500.000 lei la 10.000.000 lei.

CAPITOLUL XII

Stingerea creantelor fiscale prin alte modalitati

ARTICOLUL 166

Insolvabilitatea

(1) Creantele fiscale urmarite de organele de executare pot fi scazute din evidenta acestora în cazul în care debitorul respectiv se gaseste în stare de insolvabilitate.

(2) Procedura de insolvabilitate este aplicabila în urmatoarele situatii:

a) când debitorul nu are venituri sau bunuri urmaribile;

b) când dupa încetarea executarii silite pornite împotriva debitorului ramân debite neachitate;

- c) când debitorul a disparut sau a decedat fara sa lase avere;
- d) când debitorul nu este gasit la ultimul domiciliu fiscal cunoscut si la acestea ori în alte locuri, unde exista indicii ca a avut avere, nu se gasesc venituri sau bunuri urmaribile;
- e) când, potrivit legii, debitorul persoana juridica își înceteaza existenta si au ramas neachitate obligatii fiscale.

(3) Prevederile alin. (2) nu se aplica în cazul în care exista succesori universali sau cu titlu universal, potrivit dreptului comun, sau exista debitori solidari potrivit art. 25.

(4) Pentru creantele fiscale ale debitorilor declarati în stare de insolvabilitate, conducatorul organului de executare dispune scoaterea creantei din evidenta curenta si trecerea ei într-o evidenta separata.

(5) În cazurile în care se constata ca debitorii au dobândit venituri sau bunuri urmaribile dupa declararea starii de insolvabilitate, organele de executare vor lua masurile necesare de redebitare a sumelor si de executare silita.

ARTICOLUL 167

Deschiderea procedurii de reorganizare judiciara sau faliment

(1) Organul de executare este obligat ca pentru creantele fiscale datorate de comercianti, societati comerciale, cooperative de consum ori cooperative mestesugaresti sau persoane fizice sa ceara instantelor judecatoresti competente începerea procedurii reorganizarii judiciare sau a falimentului, în conditiile legii.

(2) Cererile organelor fiscale privind începerea procedurii reorganizarii judiciare si a falimentului se vor înainta instantelor judecatoresti si sunt scutite de consemnarea vreunei cautiuni.

ARTICOLUL 168

Anularea creantelor fiscale

(1) În cazuri exceptionale, pentru motive temeinice, prin hotarâre, Guvernul poate aproba anularea unor categorii de creante fiscale.

(2) În situatiile în care cheltuielile de executare, exclusiv cele privind comunicarea prin posta, sunt mai mari decât creantele fiscale supuse executarii silita, conducatorul organului de executare poate aproba anularea debitelor respective. Cheltuielile generate de comunicarea somatiei prin posta sunt suportate de organul fiscal.

(3) Creantele fiscale restante aflate în sold la data de 31 decembrie a anului, mai mici de 100.000 lei, se anuleaza. Anual, prin hotarâre a Guvernului se stabileste plafonul creantelor fiscale care pot fi anulate.

TITLUL IX

Solutionarea contestatiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale

CAPITOLUL I

Dreptul la contestatie

ARTICOLUL 169

Posibilitatea de contestare

(1) Împotriva titlului de creanta fiscala si împotriva altor acte administrative fiscale se poate formula contestatie potrivit legii.

(2) Este îndreptatit la contestatie numai cel care considera ca a fost lezat în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal sau prin lipsa acestuia.

(3) Baza de impunere si impozitul sau taxa stabilite prin decizie de impunere se contesta numai împreuna.

(4) În cazul deciziilor referitoare la baza de impunere, reglementate potrivit art. 81 alin. (1), contestația se poate depune de orice persoană care participă la realizarea venitului.

(5) Bazele de impunere constatate separat într-o decizie referitoare la baza de impunere pot fi atacate numai prin contestarea acestei decizii.

ARTICOLUL 170

Forma și conținutul contestației

(1) Contestația se formulează în scris și va cuprinde:

a) datele de identificare a contestatorului;

b) obiectul contestației;

c) motivele de fapt și de drept;

d) dovezile pe care se întemeiază;

e) semnătura contestatorului sau a împuternicitului acestuia, precum și stampila în cazul persoanelor juridice. Dovada calității de împuternicit al contestatorului, persoana fizică sau juridică, se face potrivit legii.

(2) Contestația se depune la organul fiscal al cărui act administrativ este atacat și nu este supusă taxelor de timbru.

ARTICOLUL 171

Termenul de depunere a contestației

(1) Contestația se va depune în termen de 30 de zile de la data comunicării actului administrativ fiscal, sub sancțiunea decaderii.

(2) În cazul în care competența de soluționare nu aparține organului emitent al actului administrativ fiscal atacat, contestația va fi înaintată de către acesta, în termen de 5 zile de la înregistrare, organului de soluționare competent.

(3) În cazul în care contestația este depusă la un organ fiscal necompetent, aceasta va fi înaintată, în termen de 5 zile de la data primirii, organului fiscal emitent al actului administrativ atacat.

(4) Dacă actul administrativ fiscal nu conține elementele prevăzute la art. 38 alin. (2) lit. h), contestația poate fi depusă, în termen de 3 luni de la data comunicării actului administrativ fiscal, organului de soluționare competent.

ARTICOLUL 172

Retragerea contestației

(1) Contestația poate fi retrasă de contestator până la soluționarea acesteia. Organul de soluționare competent va comunica contestatorului decizia prin care se ia act de renunțarea la contestație.

(2) Prin retragerea contestației nu se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

CAPITOLUL II

Competența de soluționare a contestațiilor.

Decizia de soluționare

ARTICOLUL 173

Organul competent

(1) Contestațiile formulate împotriva deciziilor de impunere, a actelor administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere, precum și a titlurilor de creanță privind datoria vamală se soluționează după cum urmează:

a) contestațiile care au ca obiect impozite, taxe, contribuții, datorie vamală, precum și

accesorii ale acestora, al caror quantum este sub 5 miliarde lei, se soluționează de către organele competente constituite la nivelul direcțiilor generale unde contestatorii sunt înregistrați ca platitori de impozite și taxe;

b) contestațiile care au ca obiect impozite, taxe, contribuții, datorii vamale, accesoriile acestora, al caror quantum este de 5 miliarde lei sau mai mare, precum și cele formulate împotriva actelor emise de organe centrale se soluționează de către organe competente de soluționare constituite la nivel central.

(2) Contestațiile formulate împotriva altor acte administrative fiscale se soluționează de către organele fiscale emitente.

(3) Quantumul sumelor prevăzute la alin. (1) se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

ARTICOLUL 174

Decizia de soluționare

(1) În soluționarea contestației, organul competent se pronunță prin decizie.

(2) Decizia emisă în soluționarea contestației este definitivă în sistemul cailor administrative de atac.

ARTICOLUL 175

Forma și conținutul deciziei de soluționare a contestației

(1) Decizia de soluționare a contestației se emite în formă scrisă și va cuprinde: preambulul, considerentele și dispozitivul.

(2) Preambulul cuprinde: denumirea organului învestit cu soluționarea, numele sau denumirea contestatorului, domiciliul fiscal al acestuia, numărul de înregistrare a contestației la organul de soluționare competent, obiectul cauzei, precum și sinteza susținerilor părților atunci când organul competent de soluționare a contestației nu este organul emitent al actului atacat.

(3) Considerentele cuprind motivele de fapt și de drept care au format convingerea organului de soluționare competent în emiterea deciziei.

(4) Dispozitivul cuprinde soluția pronunțată, calea de atac, termenul în care aceasta poate fi exercitată și instanța competentă.

(5) Decizia se semnează de către conducătorul direcției generale, directorul general al organului competent constituit la nivel central, conducătorul organului fiscal emitent al actului administrativ atacat sau de înlocuitorii acestora, după caz.

CAPITOLUL III

Dispoziții procedurale

ARTICOLUL 176

Introducerea altor persoane în procedura de soluționare

(1) Organul de soluționare competent poate introduce, din oficiu sau la cerere, în soluționarea contestației, după caz, alte persoane ale caror interese juridice de natură fiscală sunt afectate în urma emiterii deciziei de soluționare a contestației. Înainte de introducerea altor persoane, contestatorul va fi ascultat conform art. 7.

(2) Persoanele care participă la realizarea venitului în sensul art. 169 alin. (4) și nu au înaintat contestație vor fi introduse din oficiu.

(3) Persoanei introduse în procedura de contestație i se vor comunica toate cererile și declarațiile celorlalte părți. Aceasta persoană are drepturile și obligațiile părților rezultate din raportul de drept fiscal ce formează obiectul contestației și are dreptul să înainteze propriile sale cereri.

(4) Dispozițiile [Codului](#) de procedură civilă referitoare la intervenția forțată și voluntară sunt aplicabile.

ARTICOLUL 177

Solutionarea contestatiei

(1) În solutionarea contestatiei organul competent va verifica motivele de fapt si de drept care au stat la baza emiterii actului administrativ fiscal. Analiza contestatiei se face în raport de sustinerile partilor, de dispozitiile legale invocate de acestea si de documentele existente la dosarul cauzei. Solutionarea contestatiei se face în limitele sesizarii.

(2) Organul de solutionare competent pentru lamurirea cauzei poate solicita punctul de vedere al directiilor de specialitate din minister sau al altor institutii si autoritati.

(3) Prin solutionarea contestatiei nu se poate crea o situatie mai grea contestatorului în propria cale de atac.

(4) Contestatorul, intervenientii sau împuternicitii acestora pot sa depuna probe noi în sustinerea cauzei. În aceasta situatie, organului fiscal emitent al actului administrativ fiscal atacat sau organului care a efectuat activitatea de control, dupa caz, i se va oferi posibilitatea sa se pronunte asupra acestora.

(5) Organul de solutionare competent se va pronunta mai întâi asupra exceptiilor de procedura si asupra celor de fond, iar când se constata ca acestea sunt întemeiate, nu se va mai proceda la analiza pe fond a cauzei.

ARTICOLUL 178

Suspendarea procedurii de solutionare a contestatiei pe cale administrativa

(1) Organul de solutionare competent poate suspenda, prin decizie motivata, solutionarea cauzei atunci când:

a) organul care a efectuat activitatea de control a sesizat organele în drept cu privire la existenta indiciilor savârsirii unei infractiuni a carei constatare ar avea o înrâurire hotarâtoare asupra solutiei ce urmeaza sa fie data în procedura administrativa;

b) solutionarea cauzei depinde, în tot sau în parte, de existenta sau inexistenta unui drept care face obiectul unei alte judecati.

(2) Organul de solutionare competent poate suspenda procedura, la cerere, daca sunt motive întemeiate.

(3) Procedura administrativa este reluata la încetarea motivului care a determinat suspendarea.

ARTICOLUL 179

Suspendarea executarii actului administrativ fiscal

(1) Introducerea contestatiei pe calea administrativa de atac nu suspenda executarea actului administrativ fiscal.

(2) Organul de solutionare a contestatiei poate suspenda executarea actului administrativ atacat pâna la solutionarea contestatiei, la cererea temeinic justificata a contestatorului.

(3) Daca se suspenda executarea unei decizii referitoare la baza de impunere, atunci se va suspenda si executarea deciziei de impunere ulterioare.

(4) Organele de solutionare pot dispune instituirea masurilor asiguratorii de catre organul fiscal competent în conditiile prezentului cod.

CAPITOLUL IV

Solutii asupra contestatiei

ARTICOLUL 180

Solutii asupra contestatiei

- (1) Prin decizie contestatia va putea fi admisa, în totalitate sau în parte, ori respinsa.
- (2) În cazul admiterii contestatiei se decide, dupa caz, anulara totala sau partiala a actului atacat.
- (3) Prin decizie se poate desfiinta total sau partial actul administrativ atacat, situatie în care urmeaza sa se încheie un nou act administrativ fiscal care va avea în vedere strict considerentele deciziei de solutionare.
- (4) Prin decizie se poate suspenda solutionarea cauzei, în conditiile prevazute de art. 178.

ARTICOLUL 181

Respingerea contestatiei pentru neîndeplinirea conditiilor procedurale

- (1) Daca organul de solutionare competent constata neîndeplinirea unei conditii procedurale, contestatia va fi respinsa fara a se proceda la analiza pe fond a cauzei.
- (2) Contestatia nu poate fi respinsa daca poarta o denumire gresita.

ARTICOLUL 182

Comunicarea deciziei si calea de atac

- (1) Decizia privind solutionarea contestatiei se comunica contestatorului, persoanelor introduse, în conditiile art. 39, precum si organului fiscal emitent al actului administrativ atacat.
- (2) Deciziile emise în solutionarea contestatiilor pot fi atacate la instanta judecatoreasca de contencios administrativ competenta.

TITLUL X

Sanctiuni

ARTICOLUL 183

Contraventii

- (1) Constituie contraventii urmatoarele fapte:
- a)** nedepunerea la termenele prevazute de lege a declaratiilor de înregistrare fiscala sau de mentiuni;
 - b)** nedepunerea la termenele prevazute de lege a declaratiilor fiscale, în conditiile art. 73;
 - c)** nerespectarea obligatiilor prevazute la art. 49 si art. 50 alin. (2);
 - d)** nerespectarea obligatiei prevazute la art. 96 alin. (7);
 - e)** neaducerea la îndeplinire a masurilor stabilite potrivit art. 96 alin. (8);
 - f)** nerespectarea obligatiei înscrierii codului de identificare fiscala pe documente, potrivit art. 65 alin. (1);
 - g)** nerespectarea de catre platitorii de salarii si venituri asimilate salariilor a obligatiilor privind completarea si pastrarea fiselor fiscale;
 - h)** neîndeplinirea obligatiilor privind transmiterea la organul fiscal competent sau, dupa caz, la terte persoane a formularelor si documentelor prevazute de legea fiscala, altele decât declaratiile fiscale si declaratiile de înregistrare fiscala sau de mentiuni;
 - i)** nerespectarea de catre banci a obligatiilor privind furnizarea informatiilor si a obligatiilor de decontare prevazute de prezentul cod;
 - j)** nerespectarea obligatiilor ce-i revin tertului poprit, potrivit prezentului cod;
 - k)** nerespectarea obligatiei de comunicare prevazute la art. 143 alin. (9).
- (2) Contraventiile prevazute la alin. (1) se sanctioneaza astfel:
- a)** cu amenda de la 15.000.000 lei la 30.000.000 lei, pentru persoanele fizice, si cu amenda de la 50.000.000 lei la 100.000.000 lei, pentru persoanele juridice, în cazul savârsirii faptelor prevazute la alin. (1) lit. c);
 - b)** cu amenda de la 500.000 lei la 5.000.000 lei, pentru persoanele fizice, si cu amenda de la 5.000.000 lei la 25.000.000 lei, pentru persoanele juridice, în cazul savârsirii faptei prevazute la alin. (1) lit. d);

c) cu amenda de la 5.000.000 lei la 15.000.000 lei, pentru persoanele fizice, si cu amenda de la 25.000.000 lei la 50.000.000 lei, pentru persoanele juridice, în cazul savârșirii faptei prevazute la alin. (1) lit. e);

d) cu amenda de la 500.000 lei la 15.000.000 lei, pentru persoanele fizice, si cu amenda de la 5.000.000 lei la 100.000.000 lei, pentru persoanele juridice, în cazul savârșirii faptelor prevazute la alin. (1) lit. a), b), f)-k).

(3) În cazul persoanelor fizice nedepunerea la termenele prevazute de lege a declaratiilor de venit constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda de la 100.000 lei la 1.000.000 lei.

ARTICOLUL 184

Constatarea contraventiilor si aplicarea sanctiunilor

Constatarea contraventiilor si aplicarea sanctiunilor se fac de catre organele fiscale competente.

ARTICOLUL 185

Actualizarea sumei amenzilor

Limitele amenzilor contraventionale prevazute în prezentul cod pot fi actualizate anual, în functie de evolutia ratei inflatiei, prin hotarâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Finantelor Publice.

ARTICOLUL 186

Dispozitii aplicabile

Dispozitiile prezentului titlu se completeaza cu dispozitiile legale referitoare la regimul juridic al contraventiilor.

TITLUL XI

Dispozitii tranzitorii si finale

ARTICOLUL 187

Dispozitii privind functionarii publici din cadrul organelor fiscale

(1) În exercitarea atributiilor de serviciu functionarii publici din cadrul organelor fiscale sunt învestiti cu exercitiul autoritatii publice si beneficiaza de protectie potrivit legii.

(2) Ministerul Finantelor Publice poate constitui fonduri pentru acordarea de stimulente personalului din aparatul propriu si din unitatile subordonate, dupa caz, prin retinerea unei cote de 5% din sumele încasate prin executare silita potrivit prevederilor prezentului cod, din sumele încasate în cadrul procedurii de reorganizare judiciara si faliment, precum si din surse reglementate prin alte acte normative.

(3) Sistemul de acordare a stimulentei pentru personalul din aparatul propriu si din unitatile subordonate Ministerului Finantelor Publice, care desfasoara activitatile prevazute la alin. (2), va fi stabilit similar sistemului de salarizare pentru personalul bugetar si va fi aprobat prin ordin al ministrului finantelor publice.

ARTICOLUL 188

Acte normative de aplicare

(1) În aplicarea prezentului cod Guvernul adopta norme metodologice de aplicare.

(2) Formularele necesare si instructiunile de utilizare a acestora, privind creantele fiscale, se aproba prin ordin al ministrului finantelor publice.

(3) Formularele necesare si instructiunile de utilizare a acestora, pentru administrarea

impozitelor si taxelor locale, se aproba prin ordin comun al ministrului administratiei si internelor si ministrului finantelor publice.

ARTICOLUL 189

Scutirea organelor fiscale de plata taxelor

Organele fiscale sunt scutite de taxe, tarife, comisioane sau cautiuni pentru cererile, actiunile si orice alte masuri pe care le îndeplinesc în vederea administrarii creantelor fiscale.

ARTICOLUL 190

Înscrierea creantelor la Arhiva Electronica de Garantii Reale Mobiliare

Pentru creantele bugetare administrate de Ministerul Finantelor Publice, acesta este autorizat ca operator care, prin unitatile sale teritoriale ca agenti împuterniciti, sa înscrie creantele cuprinse în titluri executorii la Arhiva Electronica de Garantii Reale Mobiliare.

ARTICOLUL 191

Dispozitii privind termenele

(1) Cererile depuse de catre contribuabil potrivit prezentului cod se solutioneaza de catre organul fiscal, în termen de 45 de zile de la înregistrare, cu exceptia cazurilor în care prin lege se prevede altfel.

(2) În situatiile în care, pentru solutionarea cererii, sunt necesare informatii suplimentare relevante pentru luarea deciziei, acest termen se prelungeste cu perioada cuprinsa între data solicitarii si data primirii informatiilor solicitate.

(3) Termenele în curs la data intrarii în vigoare a prezentului cod se calculeaza dupa normele legale în vigoare la data când au început sa curga.

ARTICOLUL 192

Confiscari

(1) Confiscarile dispuse potrivit legii se duc la îndeplinire de catre organele care au dispus confiscarea. Confiscarile dispuse de procurori sau de instantele de judecata se duc la îndeplinire de catre organele competente ale Ministerului Administratiei si Internelor, iar valorificarea se face de organele competente ale Ministerului Finantelor Publice, conform legii.

(2) Sumele confiscate, precum si cele realizate din valorificarea bunurilor confiscate, mai putin cheltuielile impuse de ducerea la îndeplinire si de valorificare, se fac venit la bugetul de stat sau bugetele locale, dupa caz, conform legii.

ARTICOLUL 193

Dispozitii tranzitorii privind înregistrarea fiscala

(1) Persoanele prevazute la art. 63 alin. (4), care sunt deja înregistrate, au obligatia de a depune declaratia de înregistrare fiscala în termen de 30 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentului cod.

(2) Codurile de identificare fiscala si certificatele de înregistrare fiscala atribuite anterior intrarii în vigoare a prezentului cod ramân valabile.

(3) Persoanele înregistrate în registrul contribuabililor la data intrarii în vigoare a prezentului cod, al caror domiciliu fiscal difera de sediul social, în cazul persoanelor juridice, sau de domiciliu, în cazul persoanelor fizice, dupa caz, au obligatia de a depune declaratia de înregistrare fiscala în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului cod. În caz contrar se considera valabil ca domiciliu fiscal ultimul domiciliu sau sediu declarat.

ARTICOLUL 194

Dispozitii tranzitorii privind solutionarea cererilor de rambursare a taxei pe valoarea adaugata

Cererile de rambursare a taxei pe valoarea adaugata, depuse potrivit legii privind taxa pe valoarea adaugata si nesolutionate pâna la data intrarii în vigoare a prezentului cod, se solutioneaza potrivit reglementarilor în temeiul carora au fost depuse.

ARTICOLUL 195

Dispozitii tranzitorii privind inspectia fiscala

Inspectiile fiscale începute înainte de data intrarii în vigoare a prezentului cod se vor continua potrivit procedurii existente la data când au fost începute. În aceste conditii, masurile dispuse prin procesul-verbal de control au valoare de act administrativ fiscal.

ARTICOLUL 196

Dispozitii tranzitorii privind solutionarea contestatiilor

Contestatiile depuse înainte de data intrarii în vigoare a prezentului cod se solutioneaza potrivit procedurii administrativ-jurisdictionale existente la data depunerii contestatiei.

ARTICOLUL 197

Dispozitii tranzitorii privind executarea silita

Executarile silite, în curs la data intrarii în vigoare a prezentului cod, se continua potrivit dispozitiilor acestuia, actele îndeplinite anterior ramânând valabile.

ARTICOLUL 198

Intrarea în vigoare

Prezentul cod intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2004. Dispozitiile titlului X Sanctiuni intra în vigoare la data de 10 ianuarie 2004.

ARTICOLUL 199

Conflictul temporal al actelor normative

Reglementarile emise în temeiul ordonantelor si ordonantelor de urgenta prevazute la art. 200 ramân aplicabile pâna la data aprobarii actelor normative de aplicare a prezentului cod, prevazute la art. 188, în masura în care nu contravin prevederilor acestuia.

ARTICOLUL 200

Abrogari

La data intrarii în vigoare a prezentului cod se abroga:

a) Ordonanta Guvernului [nr. 82/1998](#) privind înregistrarea fiscala a platitorilor de impozite si taxe, republicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 712 din 1 octombrie 2002, cu modificarile si completarile ulterioare;

b) Ordonanta Guvernului [nr. 68/1997](#) privind procedura de întocmire si depunere a declaratiilor de impozite si taxe, republicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 24 martie 1999, cu modificarile si completarile ulterioare;

c) Ordonanta Guvernului [nr. 61/2002](#) privind colectarea creantelor bugetare, republicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 14 august 2003, cu modificarile si completarile ulterioare, cu exceptia art. 152;

d) Ordonanta Guvernului [nr. 70/1997](#) privind controlul fiscal, publicata în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 227 din 30 august 1997, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 64/1999](#), cu modificările și completările ulterioare;

e) Ordonanța de urgență a Guvernului [nr. 13/2001](#) privind soluționarea contestațiilor împotriva măsurilor dispuse prin actele de control sau de impunere întocmite de organele Ministerului Finanțelor Publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 62 din 6 februarie 2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 506/2001](#), cu modificările și completările ulterioare;

f) Ordonanța Guvernului [nr. 39/2003](#) privind procedurile de administrare a creanțelor bugetelor locale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 66 din 2 februarie 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 358/2003](#).

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NASTASE

Contrasemneaza:

Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tanasescu

București, 24 decembrie 2003.
Nr. 92.